II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/501

z 12. júna 2015

o tarifách uplatňovaných rumunskou spoločnosťou Hidroelectrica na S.C. ArcelorMittal Galați, S.C. Alro SA, S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L., S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L., S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. (EFT), S.C. Electrica S.A., S.C. Electromagnetica SA, S.C. Energy Holding S.R.L., S.C. EURO-PEC S.A., S.C. Luxten-Lighting Group S.A., S.C. Electrocarbon S.A. Slatina a S.C. ELSID Titu S.A. – SA.33623 (2012/C), SA.33624 (2012/C), SA.33451 (2012/C) a SA.33581 (2012/C)

[oznámené pod číslom C(2015) 3919]

(Iba rumunské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na rozhodnutia, ktorými Komisia začala konania podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o štátnu pomoc SA.33623 (2012/C, ex 11/NN) ([1]), SA.33624 (2012/C, ex 2011/CP) ([2]), SA.33451 (2012/C, ex 2012/NN) ([3]) a SA.33581 (2012/C) ([4]),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. **POSTUP**

(1) Dňa 28. januára 2011 a 2. augusta 2011 Komisia dostala tri sťažnosti od investičného fondu S.C. FP Proprietatea S.A. (ďalej len „FP“ alebo „sťažovateľ“) v súvislosti s predajom elektrickej energie spoločnosťou S.C. Hidroelectrica S.A. (ďalej len „Hidroelectrica“) viacerým kupujúcim za ceny údajne nižšie, ako je trhová úroveň.

(2) Dňa 25. apríla 2012 Komisia informovala Rumunsko, že sa rozhodla začať konanie podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ([5]) (ďalej len „ZFEÚ“) v súvislosti s údajnými opatreniami štátnej pomoci, ďalej spoločne len „rozhodnutia o začatí konania“:

— vec SA.33623 týkajúca sa spoločnosti S.C. ArcelorMittal Galați S.A. (ďalej len „ArcelorMittal“),

— vec SA.33624 týkajúca sa spoločnosti S.C. Alro S.A. („Alro“),

([1]) Rozhodnutie Komisie C(2012) 2516 final z 25. apríla 2012 vo veci SA.33623 (Ú. v. EÚ C 189, 29.6.2012, s. 3).
([2]) Rozhodnutie Komisie C(2012) 2517 final z 25. apríla 2012 vo veci SA.33624 (Ú. v. EÚ C 268, 5.9.2012, s. 21).
([3]) Rozhodnutie Komisie C(2012) 2542 final z 25. apríla 2012 vo veci SA.33451 (Ú. v. EÚ C 395, 20.12.2012, s. 5).
([4]) Rozhodnutie Komisie C(2012) 2556 final z 25. apríla 2012 vo veci SA.33581 (Ú. v. EÚ C 395, 20.12.2012, s. 34).
([5]) Ú. v. EÚ L 115, 9.5.2008, s. 92.

— vec SA.33451 týkajúca sa spoločností S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L. (ďalej len „S.C. Alpiq RomEnergie“), S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L. (ďalej len „Alpiq RomIndustries“), S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. (ďalej len „EFT“), S.C. Electromagnetica S.A. (ďalej len „Electromagnetica“), S.C. Energy Holding S.R.L. (ďalej len „Energy Holding“), S.C. Euro-Pec S.A. (ďalej len „Euro-Pec“), S.C. Electrica S.A. (ďalej len „Electrica“) a S.C. Luxten-Lighting Group S.A (ďalej len „Luxten-Lighting“), ďalej spoločne len „obchodníci s elektrickou energiou“,

— a vec SA.33581 týkajúca sa spoločností S.C. Electrocarbon S.A. Slatina (ďalej len „Electrocarbon“) a S.C. ELSID Titu S.A. (ďalej len „Elsid“), ďalej len „výrobcovia elektród“.

(3) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([6]). Komisia vyzvala rumunské orgány a zainteresované strany, aby predložili pripomienky.

(4) Dňa 23. júla 2012 poskytli rumunské orgány Komisii svoje pripomienky k rozhodnutiam o začatí konania.

(5) Komisia dostala pripomienky od 11 ([7]) zainteresovaných strán, a to:

— vo veci SA.33623 od spoločnosti ArcelorMittal 30. júla 2012 a 2. augusta 2012. Dňa 5. decembra 2012 Komisia postúpila pripomienky zainteresovaných strán rumunským orgánom,

— vo veci SA.33624 od spoločnosti Alro 3. októbra 2012, 28. novembra 2012, 12. apríla 2013 a 30. mája 2013 a 5. októbra 2012 od jedného z konkurentov. Dňa 13. novembra 2012 Komisia postúpila pripomienky zainteresovaných strán rumunským orgánom,

— vo veci SA.33451 od spoločnosti Alpiq RomEnergie a Alpiq RomIndustries 1. augusta 2012 a 20. januára 2013, od spoločnosti EFT 4. februára 2013, od spoločnosti Energy Holding 18. a 21. januára 2013 a od spoločnosti Electromagnetica 22. januára 2013. Dňa 13. februára 2013 Komisia postúpila pripomienky zainteresovaných strán rumunským orgánom.

— vo veci SA.33581 od spoločností Electrocarbon a Elsid 18. mája 2012 a 18. januára 2013. Dňa 13. februára 2013 Komisia postúpila pripomienky zainteresovaných strán rumunským orgánom.

(6) Rumunské orgány odpovedali na pripomienky zainteresovaných strán 15. januára 2013 vo veci SA.33624 a 24. marca 2013 vo veciach SA.33451 a SA.33581.

(7) Komisia požiadala rumunské orgány o ďalšie informácie:

— vo veci SA.33623 (ArcelorMittal) listami z 30. októbra 2012, 15. apríla 2013 a 29. júla 2013,

— vo veci SA.33624 (Alro) listami z 22. mája 2012, 30. októbra 2012 a 15. apríla 2013,

— vo veciach SA.33451 a SA.33581 (obchodníci s elektrickou energiou a výrobcovia elektród) listami zo 6. augusta 2014 a 25. septembra 2014,

— vo všetkých štyroch veciach 29. júla 2013 a 21. februára 2014.

(8) Rumunské orgány poskytli ďalšie informácie:

— vo veci SA.33623 (ArcelorMittal) 30. novembra 2012, 3. a 10. júna 2013, 16. júla 2013, 11. septembra 2013, 18. decembra 2013, 20. marca 2014, 24. marca 2014 a 14. mája 2014,

— vo veci SA.33624 (Alro) 19. júna 2012, 23. júla 2012, 30. novembra 2012, 15. januára 2013, 3. júna 2013, 11. septembra 2013, 18. decembra 2013, 24. marca 2014 a 14. mája 2014,

— vo veciach SA.33451 a SA.33581 (obchodníci s elektrickou energiou a výrobcovia elektród) 11. septembra 2013, 24. marca 2014, 14. mája 2014, 3. septembra 2014 a 10. októbra 2014.

(9) Dňa 11. marca 2014 poslala Komisia spoločnosti Energy Holding žiadosť o ďalšie objasnenia jej pripomienok predložených vo veci SA.33451 (obchodníci s elektrickou energiou). Spoločnosť Energy Holding odpovedala 8. mája 2014.

([6]) Vec SA.33623 (Ú. v. EÚ C 189, 29.6.2012, p. 3), vec SA.33624 (Ú. v. EÚ C 268, 5.9.2012, p. 21), vec SA.33451 (Ú. v. EÚ C 395, 20.12.2012, s. 5) a vec SA.33581 (Ú. v. EÚ C 395, 20.12.2012, s. 34).

([7]) Vrátane predbežných poznámok, ktoré predložili spoločnosti Luxten-Lighting a Euro-Pec pred uverejnením výzvy na predloženie pripomienok k rozhodnutiu o začatí konania: spoločnosť Luxten-Lighting 14. augusta 2012 a spoločnosť Euro-Pec 13. augusta 2012.

(10) Komisia dostala ďalšie informácie od zainteresovaných strán:

— vo veci SA.33623 (ArcelorMittal) elektronickou poštou z 30. júla a 2. augusta 2012,

— vo veci SA.33624 (Alro) listami z 30. mája, 28. júna a 2. júla 2013 a 21. marca 2014,

— vo veci SA.33451 (obchodníci s elektrickou energiou) listami z 18. a 19. novembra 2013, 16. a 18. júna 2014 a 25. júla a 25. novembra 2014,

— vo veci SA.33581 (výrobcovia elektród) faxom a elektronickou poštou z 18. januára 2013.

2. **OPIS ÚDAJNÝCH OPATRENÍ POMOCI**

(11) V tomto oddiele sa opisujú zmluvné strany (t. j. spoločnosť Hidroelectrica a údajní príjemcovia), ako aj zmluvy o predaji elektrickej energie v prostredí rumunského trhu s elektrickou energiou.

2.1. **Zmluvné strany**

2.1.1. *Hidroelectrica*

(12) Spoločnosť Hidroelectrica bola založená v roku 2000, keď rumunská vláda vytvorila štyri nezávislé spoločnosti v úplnom vlastníctve štátu. Spoločnosť Hidroelectrica sa riadi bežným právom obchodných spoločností. Jej akciový kapitál vlastní rumunský štát prostredníctvom ministerstva hospodárstva a obchodu (80,056 %) a sťažovateľ (19,943 %). Rumunský štát je zastúpený na valných zhromaždeniach akcionárov a vymenúva členov predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica. Členovia predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica môžu túto funkciu kombinovať s pozíciami vo vláde ([8]).

(13) Spoločnosť Hidroelectrica je najväčším rumunským výrobcom elektrickej energie s ročnou kapacitou výroby približne 17,5 TWh v normálnom hydrologickom roku. Spoločnosť Hidroelectrica vyrába elektrickú energiu prostredníctvom priehrad a prietočných elektrární. Táto výroba však podlieha veľkým výkyvom v závislosti od hydrologických podmienok: v roku 2004 bol výkon spoločnosti Hidroelectrica 17,6 TWh, kým v roku 2009 to bolo 16,4 TWh a v roku 2010 21,3 TWh. V roku 2013 mala spoločnosť Hidroelectrica podiel na trhu 28,24 %, za ňou nasledovala spoločnosť Complexul Energetic Oltenia, výrobca elektrickej energie tepelnou metódou z uhlia s podielom na trhu 20,83 %, a spoločnosť Nuclearelectrica s podielom na trhu 20,65 %. Complexul Energetic Oltenia i Nuclearelectrica sú štátne podniky.

(14) Štruktúra nákladov spoločnosti Hidroelectrica je typická vysokými fixnými nákladmi (súvisiacimi s amortizáciou hydroenergetických priehrad a stavebných prác a s pravidelnou údržbou) a nízkymi variabilnými výrobnými nákladmi. Vodná elektrická energia má často nižšie hraničné náklady aké iné zdroje elektrickej energie, najmä fosílne palivá. Táto štruktúra nákladov vyplýva z toho, že výroba hydroelektrickej energie zvyčajne neznamená výrazné náklady na palivo ani hraničné náklady ([9]). To vedie k tomu, že stratégie predaja a plného pokrytia

([8]) Všetci členovia predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica okrem generálneho riaditeľa spoločnosti Hidroelectrica a zástupcu investičného fondu Fondul Proprietatea (2010) zastávajú aj ďalšie funkcie na rôznych ministerstvách a boli vymenovaní prostredníctvom nariadení ministerstva hospodárstva a obchodu, a to takto: i) v rokoch 2005 – 2006: osobný poradca v kancelárii ministra hospodárstva a obchodu, vedúci kancelárie ministerstva pre malé a stredné podniky, osobný poradca v kancelárii ministra na ministerstve verejných financií a osobný poradca na generálnom sekretariáte vlády boli členmi predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica, ii) v rokoch 2007 – 2008: situácia neznáma, iii) v roku 2009: štátny tajomník na ministerstve hospodárstva a obchodu bol zároveň predsedom predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica (2009), kým ďalší štátny tajomník na ministerstve verejných financií a dvaja generálni riaditelia na ministerstve hospodárstva a obchodu boli zároveň členmi predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica, iv) v roku 2010: traja osobní poradcovia na ministerstve hospodárstva a obchodu, štátny tajomník na ministerstve financií a generálny riaditeľ na ministerstve hospodárstva a obchodu boli členmi predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica.

([9]) Pozri Medzinárodná agentúra pre energiu: „Projected costs of generating electricity“ (Odhadované náklady na výrobu elektrickej energie), vydanie z roku 2010, oddiel 4.2 „Country by country data on electricity generating costs“ (Údaje o nákladoch na výrobu elektrickej energie podľa krajín), s. 89.

nákladov nad úrovňou hraničných nákladov výroby v celom rozsahu energie predávanej výrobcami hydroelektrickej energie do veľkej miery stanovujú individuálne jednotliví výrobcovia. Okrem základného pravidla, že pri výrobe hydroelektrickej energie (alebo inej energie) by sa mali v dlhodobom horizonte plne pokryť náklady, neexistujú žiadne normatívne hospodárske pravidlá pre optimálne stanovovanie cien výlučne na základe nákladov pre osobitné segmenty kupujúcich v krátkodobom až strednodobom horizonte. Preto napríklad všetky predané kWh nemusia nevyhnutne prispievať rovnakým podielom k plnému pokrytiu fixných nákladov bez ohľadu na energiu predanú jednotlivým kupujúcim. Spoločnosť Hidroelectrica je však vzhľadom na svoju závislosť od hydrologickej situácie a to, že nedokáže upraviť svoj základ fixných nákladov, vo všeobecnosti z dlhodobého hľadiska vystavená určitému riziku spôsobenému nekontrolovateľnou volatilitou svojej výroby, a tým aj svojich tržieb. Spoločnosť Hidroelectrica preto potrebuje pre svoju výrobu stabilný dlhodobý odbyt, aby mala stabilné a predpovedateľné tržby.

(15) Do roku 2005, keď bola podpísaná väčšina vyšetrovaných zmlúv, zahŕňala stratégia spoločnosti Hidroelectrica modernizáciu a budovanie nových vodných elektrární s kapacitou 1,6 GW. Celkové investície na obdobie rokov 2005 – 2025 sa odhadovali na 5,9 miliardy EUR. Program modernizácie si vyžadoval 800 miliónov EUR externého financovania.

Spoločnosť Hidroelectrica začala insolvenčné konanie 26. júna 2012 ([10]) a toto konanie skončilo 26. júna 2013 ([11]). Dňa 25. februára 2014 spoločnosť Hidroelectrica znova začala insolvenčné konanie. Podľa správy z insolvenčného konania, ktorú vypracoval príjemca, bola platobná neschopnosť spoločnosti Hidroelectrica dôsledkom viacerých faktorov, konkrétne povinnosti predávať značnú časť svojej výroby na regulovanom trhu za ceny nižšie ako výrobné náklady, povinnosti nakupovať veľké množstvo elektrickej energie od drahších rumunských štátom vlastnených výrobcov elektrickej energie (ktorú potom znova predávala za nižšie ceny), portfólia zmlúv o predaji, nadmerných investícií, zlého riadenia a prehnaných nákladov práce – to všetko viedlo k tomu, že spoločnosť Hidroelectrica nebola schopná splácať svoje dlhy svojim veriteľom ([12]).

2.1.2. *Údajní príjemcovia*

(16) Klienti, s ktorými spoločnosť Hidroelectrica uzavrela vyšetrované zmluvy, boli:

— ôsmi obchodníci s elektrickou energiou: **Alpiq RomEnergie**, predtým SC EHOL Distribution, právny nástupca spoločnosti Energy Holding. Spoločnosť EHOL Distribution bola predaná spoločnosti Alpiq a premenovala sa na Alpiq RomEnergie; **Alpiq RomIndustries**, predtým SC Buzmann Industries SRL, obe spoločnosti vo vlastníctve súkromného švajčiarskeho prevádzkovateľa Alpiq, ktorý vznikol spojením spoločností Aare-Tessin Ltd. for Electricity a EnergieOuest Suisse v roku 2008 a ktorý pôsobí hlavne v juhovýchodnej Európe; **EFT**, dcérska spoločnosť cyperskej spoločnosti EFT Group, ktorá pôsobí hlavne v oblasti Balkánu; **Electrica**, poskytovateľ služieb v oblasti elektrickej energie vyhovujúcim maloobchodným klientom i svojim vlastným dcérskym spoločnostiam pôsobiacim v Rumunsku; **Electromagnetica**, poskytovateľ výrobkov a služieb v oblasti osvetlenia a obchodník s elektrickou energiou so sídlom v Rumunsku; **Energy Holding**, súkromný dodávateľ elektrickej energie, ktorý pôsobí v Rumunsku a v juhovýchodnej Európe; **EURO-PEC**, obchodník s výrobkami zo železa a ocele v oblasti civilných, priemyselných a námorných stavieb a obchodník s elektrickou energiou pôsobiaci v juhovýchodnej Európe a **Luxten-Lighting**, výrobca výrobkov v oblasti osvetlenia a obchodník s elektrickou energiou,

— dvaja výrobcovia elektród: **Electrocarbon**, spoločnosť kótovaná na burze vyrábajúca grafitové elektródy, kalcinovaný ropný koks, Söderbergovu pastu a uhlíkové bloky pre vysoké pece a **Elsid**, spoločnosť založená v roku 1984 s cieľom vyrábať grafitové elektródy pre hutnícky priemysel,

— **ArcelorMittal**, dcérska spoločnosť nadnárodnej skupiny pôsobiacej pod rovnakým názvom, ktorá je popredným celosvetovým výrobcom ocele. Spoločnosť ArcelorMittal vyrába zvitky valcované za tepla a studena, galvanizované zvitky, morené a mastené zvitky a dosky. Spoločnosť ArcelorMittal je najväčším rumunským výrobcom ocele a druhým najväčším priemyselným odberateľom elektrickej energie v Rumunsku s ročnou spotrebou elektrickej energie viac ako 1,7 TWh,

— **Alro,** dcérska spoločnosť spoločnosti Vimetco NL, holdingovej spoločnosti s ruskými vlastníkmi so sídlom v Holandsku. Spoločnosť Alro je s ročnou spotrebou elektrickej energie viac ako 3 TWh dodávanou nepretržite (24 hodín denne) najväčším priemyselným odberateľom elektrickej energie v Rumunsku.

([10]) Rozhodnutie Súdu v Bukurešti č. 22456/3/2012 z 26. júna 2012.
([11]) Rozhodnutie Súdu v Bukurešti č. 6482 z 26. júna 2013.
([12]) Dostupné len v rumunčine na http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf.

2.2. **Zmluvy**

(17) Spoločnosť Hidroelectrica uzavrela 14 zmlúv o dodávke elektrickej energie údajným príjemcom, a to jednu zmluvu s každým z ôsmich obchodníkov s elektrickou energiou okrem spoločností Electrica ([13]) a so spoločnosťami Electrocarbon, Elsid a Alro a dve jednoročné zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal. Hlavné charakteristiky týchto zmlúv sú podrobne opísané ďalej v odôvodneniach 19 až 23. Podrobnejšie opisy a ďalšie informácie možno nájsť v rozhodnutiach o začatí konania pre jednotlivé veci a v prílohe I k tomuto rozhodnutiu.

(18) *Dátum podpisu zmlúv:* Deväť zmlúv platilo už v roku 2007, teda v čase pristúpenia Rumunska k EÚ, a päť zmlúv bolo podpísaných po pristúpení Rumunska k EÚ ([14]).

(19) *Trvanie zmlúv:* Väčšina zmlúv bola uzavretých na dlhé obdobia päť až desať rokov, konkrétne: päť zmlúv bolo uzavretých na prvotné obdobie desať rokov ([15]), dve zmluvy boli uzavreté na prvotné obdobie sedem rokov ([16]), tri zmluvy boli uzavreté na prvotné obdobie päť rokov ([17]), z toho dve boli v roku 2004 predĺžené na ďalšie obdobie päť rokov ([18]), zvyšné štyri zmluvy boli uzavreté na obdobie jeden rok ([19]) alebo menej ([20]).

(20) *Súčasný stav zmlúv*: Len zmluva so spoločnosťou Alro je stále platná. Všetky ostatné zmluvy: i) vypovedal príjemca spoločnosti Hidroelectrica počas insolvenčného konania v roku 2012; ii) vypovedala individuálne jedna zo strán ([21]) alebo iii) sa skončila ich platnosť ([22]).

(21) *Zmluvné ceny:* Ceny stanovené vo vyšetrovaných zmluvách boli ceny *ad hoc* dohodnuté s každým kupujúcim, teda neboli stanovené s odkazom na jestvujúci sadzobník používaný spoločnosťou Hidroelectrica, napr. ako zľava alebo navýšenie príslušnej tarify alebo ako tarifný stupeň.

— V zmluve so spoločnosťou Luxten-Lighting (obchodník s elektrickou energiou) bola cena pôvodne stanovená na fixnú výšku na časovo neobmedzené obdobie. Následne sa každý rok prijímali dodatky o zvýšení pôvodnej zmluvnej ceny.

— V zmluvách so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid sa ceny pôvodne stanovili na fixnú výšku len na prvý rok zmluvy. Dňa 1. septembra 2003 ([23]) sa cena upravila na fixnú výšku, ktorá bola rovnaká pre každý rok až do konca prvotného obdobia platnosti zmluvy. Pred rokom 2007 strany znova upravili stanovenú cenu na nasledujúce roky až do konca obdobia platnosti zmluvy na fixnú výšku rovnakú pre každý rok ([24]). V praxi strany napriek tomu, že zmluvná cena bola stanovená na fixnú výšku, každý rok znova rokovali a dohodli sa na cenách, ktoré boli vyššie ako zmluvná cena. Keď však spoločnosti Electrocarbon a Elsid v roku 2010 odmietli prijať celé zvýšenie ceny požadované spoločnosťou Hidroelectrica a spoločnosť Hidroelectrica chcela jednostranne prerušiť dodávku elektrickej energie, vec sa dostala pred príslušný súd, ktorý neprijal požiadavku spoločnosti Hidroelectrica na zvýšenie cien nad úroveň stanovenú v zmluvách ([25]).

([13]) Spoločnosť Electrica uzavrela so spoločnosťou Hidroelectrica dve krátkodobé zmluvy.
([14]) Zmluva so spoločnosťou AlpiqRomEnergie, dve zmluvy so spoločnosťou Electrica a dve zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal.
([15]) Päť zmlúv s obchodníkmi s elektrickou energiou (Alpiq RomIndustries, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Luxten-Lighting).
([16]) Zmluvy so spoločnosťami EFT (obchodník s elektrickou energiou) a Alro.
([17]) Zmluvy so spoločnosťami Electrocarbon, Elsid a Alpiq RomEnergie (obchodník s elektrickou energiou).
([18]) Zmluvy so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid.
([19]) Dve zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal.
([20]) Dve zmluvy so spoločnosťou Electrica.
([21]) Zmluvu so spoločnosťou Luxten-Lighting (obchodník s elektrickou energiou) vypovedala spoločnosť Luxten-Lighting oznámením z 15. novembra 2011 s účinnosťou od 1. januára 2012.
([22]) Platnosť zmlúv so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid sa skončila 13. marca 2013 a platnosť zmluvy so spoločnosťou Electromagnetica (obchodník s elektrickou energiou) sa skončila 30. apríla 2014.
([23]) Dodatok 1 k zmluve so spoločnosťou Electrocarbon obsahoval stanovenú cenu (s fixnou výškou – rovnaká cena) do 28. februára 2008, dodatok 2 k zmluve so spoločnosťou Elsid obsahoval stanovenú cenu do 31. decembra 2007.
([24]) Dňa 1. júla 2004 sa strany dohodli na tabuľke so stanovenými ročnými fixnými cenami na obdobie 2006 – 2013 (t. j.: dodatok 4 k zmluve so spoločnosťou Electrocarbon a dodatok 5 k zmluve so spoločnosťou Elsid). Ceny boli následne upravené 1. januára 2005, pričom sa stanovili na fixnú výšku do 31. decembra 2007 pre spoločnosť Elsid a do 28. februára 2008 pre spoločnosť Electrocarbon. Od roku 2006 sa zmluvné ceny pre spoločnosti Electrocarbon a Elsid každý rok znova upravovali.
([25]) Súd prvého stupňa: Súd v Olte – spis 2800/104/2010 (Electrocarbon) a Súd v Dambovite – spis 4102/120/2010 (Elsid).

(22) Právo strán jednostranne vypovedať zmluvu:

— Podľa zmlúv so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid mal kupujúci možnosť individuálne vypovedať zmluvu po predchádzajúcom písomnom oznámení poslanom 30 dní pred vypovedaním. Ak sa táto doložka nedodržala, kupujúci bol povinný platiť príslušné zmluvné sumy dovtedy, kým spoločnosť Hidroelectrica nepodpíše novú zmluvu o dodávke elektrickej energie za rovnocenných podmienok s novým kupujúcim ([26]).

— Podľa zmlúv so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid mohla spoločnosť Hidroelectrica takisto vypovedať zmluvu za týchto okolností: i) opakované neplatenie zmluvnej ceny za zakúpenú elektrickú energiu a/alebo opakované neplatenie prípadných pokút splatných podľa zmluvy; ii) strata postavenia kupujúceho ako vyhovujúceho odberateľa v súlade s rumunským právom (čo je kľúčovým prvkom zmluvy), pričom v takom prípade bolo vypovedanie možné do piatich pracovných dní od dátumu straty tohto postavenia; iii) odmietnutie kupujúceho uzavrieť novú zmluvu alebo upraviť existujúcu zmluvu v prípade zmeny hospodárskych alebo technických okolností platných k dátumu uzavretia zmluvy, pričom v takom prípade bolo vypovedanie možné s predchádzajúcim oznámením 30 kalendárnych dní a iv) v iných prípadoch stanovených v akomkoľvek príslušnom zákone alebo inom právnom predpise ([27]).

2.3. **Rumunský trh s elektrickou energiou**

(23) Obchodovanie s elektrickou energiou v Rumunsku mohlo vo vyšetrovanom období prebiehať na dvoch trhoch: i) regulovaný trh s elektrickou energiou, na ktorom sa s elektrickou energiou obchoduje na základe regulovaných taríf a podmienok; a ii) konkurenčný trh s elektrickou energiou, na ktorom sa s elektrickou energiou obchoduje voľne, a to aj prostredníctvom dvoch hlavných druhov zmlúv: dvojstranné zmluvy obchodované na centralizovanom trhu a voľne uzatvárané dvojstranné zmluvy, takzvaný trh s priamo uzatváranými zmluvami.

Regulovaný trh s elektrickou energiou

(24) Transakcie na regulovanom trhu s elektrickou energiou sa vykonávajú prostredníctvom rámcových dohôd o predaji a nákupe uzatváraných medzi výrobcami elektrickej energie pôsobiacimi na regulovanom trhu, medzi ktorých patrí aj spoločnosť Hidroelectrica, a „dodávateľmi poslednej inštancie“, ktorí zabezpečujú distribúciu elektrickej energie koncovým používateľom. Dodávatelia poslednej inštancie sú povinní dodávať elektrickú energiu vyhovujúcim odberateľom, ktorí sú: i) koneční odberatelia, ktorí si neuplatnili svoje právo vybrať si dodávateľa a nakupovať elektrickú energiu na konkurenčnom trhu; alebo ii) domácnosti a zákazníci iní ako domácnosti, ktorí majú menej ako 50 zamestnancov a ročný obrat nižší ako 10 miliónov EUR ([28]). Vyhovujúci odberatelia nakupujú elektrickú energiu na základe regulovaných taríf.

(25) Na regulovanom trhu pôsobí Rumunský energetický regulačný orgán („ANRE“), ktorý každý rok *ex ante* stanovuje ceny a objemy, ktoré majú dodávať výrobcovia elektrickej energie. V súlade s požiadavkou orgánu ANRE je spoločnosť Hidroelectrica povinná dodávať elektrickú energiu veľkoobchodne distribútorom, ktorí ju dodávajú maloobchodne na regulovanom trhu. Veľkoobchodné ceny vyplácané spoločnosti Hidroelectrica stanovuje orgán ANRE na základe odôvodnenej výšky oprávnených nákladov plus miera návratnosti. Medzi rokmi 2004 a 2010 boli veľkoobchodné ceny vyplácané spoločnosti Hidroelectrica takéto (RON/MWh) ([29]):

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
40	67	54,59	62,46	60,53	67,65	72

Konkurenčný trh s elektrickou energiou

(26) Od roku 2005 je rumunský konkurenčný trh s elektrickou energiou rozdelený na päť osobitných trhov, a to:

— centralizované trhy spravované spoločnosťou OPCOM,

— trh s priamo uzatváraným zmluvami,

([26]) Článok 10 ods. 2 každej z troch zmlúv.
([27]) Článok 10 ods. 1 každej z troch zmlúv.
([28]) Článok 55 ods. 1 zákona č. 123/2012 o elektrickej energii a plyne, neskôr zmenený zákonom č. 127/2014.
([29]) Správa spoločnosti KPMG, príloha 3 k memorandu energetických holdingov z 27. februára 2012, s. 8, zdroj: výročné správy spoločnosti Hidroelectrica, správa správcu z roku 2010, analýza spoločnosti KPMG.

— trh s doplnkovými službami,

— vyvažujúci trh a

— vývozný trh.

(27) Centralizované trhy spravuje spoločnosť OPCOM. Spoločnosť OPCOM bola založená v roku 2001 podľa rozhodnutia vlády č. 627/2000 ako akciová spoločnosť a dcérska spoločnosť v plnom vlastníctve spoločnosti Transelectrica, ktorá je prevádzkovateľom prenosovej sústavy. Na základe licencie vydanej orgánom ANRE bola spoločnosť OPCOM určená ako platforma na veľkoobchodné obchodovanie s elektrickou energiou v Rumunsku. OPCOM je jedinou burzou s energiou v Rumunsku, ktorá poskytuje rámec na obchodovanie s elektrickou energiou a zároveň zohráva úlohu sprostredkovateľa.

(28) Platforma OPCOM poskytuje päť hlavných druhov segmentov trhu: i) denný trh; ii) vnútrodenný trh, ktorý spoločnosť OPCOM spravuje až od júla 2011; iii) centralizované dvojstranné trhy, t. j. centralizovaný trh s dvojstrannými zmluvami prostredníctvom verejnej dražby („OPCOM-PCCB“) a centralizovaný trh s dvojstrannými zmluvami prostredníctvom priebežného vyjednávania („PCCB-NC“); iv) centralizovaný trh so zelenými certifikátmi a v) obchodná platforma pre emisné kvóty skleníkových plynov. Zelené certifikáty a emisné kvóty skleníkových plynov sa priamo netýkajú obchodovania s elektrickou energiou, a preto nie sú ďalej opísané. Transakcie na platforme OPCOM sa začali vykonávať až v roku 2005, a to len na dennom trhu a trhu OPCOM-PCCB.

(29) V čase pristúpenia Rumunska k EÚ v roku 2007 sa s elektrickou energiou obchodovalo hlavne na regulovanom trhu (približne 29 TWh alebo približne 55 % konečného dopytu). Na konkurenčnom trhu s elektrickou energiou sa s elektrickou energiou obchodovalo: i) na trhu OPCOM-PCCB a ii) na dennom trhu, ktoré oba spravovala spoločnosť OPCOM; potom iii) na základe priamo uzavretých zmlúv, často dlhodobých, veľkoobchodných i maloobchodných; iv) na vyvažujúcom trhu, na ktorom je jediným kupujúcim prenosová sústava; a napokon v) na vývoznom trhu (3,3 TWh v roku 2007). Medzi rokmi 2007 a 2010 bol predaj elektrickej energie na týchto neregulovaných trhoch v Rumunsku takýto ([30]):

(TWh)

	2007	2008	2009	2010	Priemer v rokoch 2007 – 2010
Výroba elektrickej energie – spolu	61,39	64,01	56,69	59,14	60,31
Vyvažujúci trh – spolu	3,49	3,55	3,21	2,97	3,30
Denný trh – spolu	5,04	5,21	6,35	8,70	6,32
OPCOM-PCCB – spolu	5,88	8,77	6,33	4,39	6,34

Odbyt spoločnosti Hidroelectrica vo všetkých segmentoch trhu

(30) Spoločnosť Hidroelectrica bola (a stále je) s priemerným ročným odbytom 18,2 TWh a 30,2 % podielom na trhu v období rokov 2007 – 2010 najväčším výrobcom elektrickej energie v Rumunsku. Od roku 2003 spoločnosť Hidroelectrica v súlade s postupným otváraním trhu pre kupujúcich elektrickej energie oprávnených zvoliť si dodávateľov predávala elektrickú energiu prevažne prostredníctvom priamo uzatváraných dvojstranných zmlúv. V roku 2007 tento odbyt predstavoval takmer dve tretiny celkového odbytu spoločnosti Hidroelectrica. Ako je uvedené v tabuľke ďalej, v období po pristúpení Rumunska k EÚ zostal podiel odbytu spoločnosti Hidroelectrica z jej celkového odbytu v rokoch 2007 až 2010 pomerne stabilný na úrovni 19 % pre segment regulovaného trhu a približne 1 % pre predaj iným výrobcom elektrickej energie. Podiel na vyvažujúcom trhu, trhu s dvojstrannými zmluvami a vývoznom trhu zároveň mierne klesol, kým podiel odbytu na segmentoch trhu spravovaných spoločnosťou OPCOM sa zvýšil z takmer bezvýznamnej úrovne v rokoch 2007 a 2008 na […] % ([31]) v roku 2010.

([30]) Správa spoločnosti KPMG, príloha 3 k memorandu energetických holdingov z 27. februára 2012, s. 21, zdroj: ANRE.
([31]) Obchodné tajomstvo.

Odbyt spoločnosti Hidroelectrica podľa segmentu trhu	2007	2008	2009	2010	Priemer v rokoch 2007 – 2010 (%)
Regulovaný trh	[…]	[…]	[…]	[…]	19
Vyvažujúci trh	[…]	[…]	[…]	[…]	6
Vývozný trh	[…]	[…]	[…]	[…]	7
Iní výrobcovia elektrickej energie	[…]	[…]	[…]	[…]	1
Dvojstranné zmluvy	[…]	[…]	[…]	[…]	63
z toho skúmané zmluvy	[…]	[…]	[…]	[…]	58
OPCOM (denný trh a PCCB)	[…]	[…]	[…]	[…]	4

(31) Zmluvy spoločnosti Hidroelectrica s obchodníkmi s elektrickou energiou a so spoločnosťami Electrocarbon, Elsid a Alro boli uzavreté na trhu s priamo uzatváranými zmluvami. Dve zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal o dodávkach elektrickej energie z rokov 2010 a 2011 boli uzavreté na trhu OPCOM-PCCB podľa zásady najvyššej ponukovej ceny. Hoci hospodárske a právne posúdenie vyšetrovaných zmlúv by malo odkazovať na širší kontext rumunského trhu s elektrickou energiou, pre zmluvy spoločnosti Hidroelectrica, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, sú podstatné najmä dva segmenty tohto trhu:

— trh OPCOM-PCCB identifikovaný a uvedený v rozhodnutiach o začatí konania, ktorý je mimoriadne dôležitý aj pre zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal,

— trh s priamo uzatváranými zmluvami, na ktorom boli uzavreté všetky ostatné zmluvy, ktoré sú predmetom tohto konania.

Trh OPCOM-PCCB

(32) V rámci segmentu trhu OPCOM-PCCB spoločnosť OPCOM organizuje verejné dražby na predaj a nákup elektrickej energie. Predajné alebo nákupné ponuky jednotlivých dodávateľov alebo odberateľov sa predkladajú prevádzkovateľovi trhu. Každá ponuka musí obsahovať tieto údaje: i) buď minimálnu cenu, za ktorú strana predá elektrickú energiu, alebo maximálnu cenu, za ktorú kúpi elektrickú energiu; a ii) rámcovú dohodu, podľa ktorej chce ponúkajúca strana dodávať/nakupovať elektrickú energiu. Predajné a nákupné ponuky obsahujú podmienky dodávky vrátane množstva elektrickej energie, trvania (minimálne jeden mesiac a maximálne jeden rok) a plánovanej rámcovej dohody. Cena sa riadi zásadou najlepšej ponukovej ceny.

(33) Po zverejnení rozhodnutí o začatí konania Komisia prijala rozhodnutie týkajúce sa konania podľa článku 102 ZFEÚ, v ktorom zistila, že burza s energiou spravovaná spoločnosťou OPCOM predstavovala relevantný trh so službami, na ktorom bola spoločnosť OPCOM podnikom s dominantným postavením a ktorý bol oddelený od trhu s priamo uzatváranými zmluvami ([32]).

Trh s priamo uzatváraným zmluvami:

(34) Trh s priamo uzatváraným zmluvami je voľný trh, ktorý nereguluje orgán ANRE. Zmluvné strany na ňom dvojstranne rokujú o množstve, cenách a iných zmluvných doložkách. To dáva stranám vysoký stupeň pružnosti pri rokovaní o podmienkach zmlúv o predaji. Tieto podmienky sú dôverné.

(35) Listom z 21. februára 2014 Komisia požiadala rumunské orgány, aby jej poskytli údaje a informácie o zmluvách uzavretých na rumunskom trhu, ktoré nie sú predmetom tohto rozhodnutia, s porovnateľným trvaním a množstvom dodávok elektrickej energie. Žiadosť Komisie sa týkala všetkých rumunských dodávateľov elektrickej energie, štátnych i súkromných. Dňa 14. mája 2014 rumunské orgány poskytli požadované údaje

([32]) Rozhodnutie Komisie z 5. marca 2014 týkajúce sa konania podľa článku 102 ZFEÚ, ktorým sa ukladajú pokuty podľa článku 7 nariadenia (ES) č. 1/2003 vo veci AT.39 984 „Romanian Power Exchange/OPCOM“.

o všetkých dlhodobých zmluvách, ktoré uzavreli kupujúci elektrickej energie s ročnou spotrebou elektrickej energie viac než 150 GWh a ktoré platili v určitom časovom bode medzi rokmi 2007 a 2013 ([33]).

(36) Rumunské orgány konkrétne predložili relevantné údaje o 96 zmluvách platných medzi rokmi 2007 a 2013. Rumunské orgány zdôraznili, že všetky zmluvy uzavreté odberateľmi inými ako domácnosťami na maloobchodnom trhu za konkurenčných podmienok v príslušnom období boli predmetom zberu údajov *ad hoc*, ktorý požadovala Komisia. Na strane ponuky išlo o zmluvy uzavreté prakticky všetkými významnými dodávateľmi pôsobiacimi na rumunskom trhu, teda výrobcami v odvetví jadrovej energie alebofosílnych palív alebo obchodníkmi, ktorí energiu nakupovali veľkoobchodne a ďalej ju predávali maloobchodne. Na strane dopytu sa nahlásené údaje týkali zmlúv veľkých, pomerne energeticky náročných odvetví, ako je oceľ, chemikálie, cement, výroba áut, ťažba ropy a plynu a ťažba čierneho a hnedého uhlia ([34]).

(37) Príslušní kupujúci uzavreli individuálne dlhodobé zmluvy na základe dvojstranných rokovaní s inými dodávateľmi s trvaním a množstvom, ktoré boli v priemere podobné ako v prípade skúmaných zmlúv so spoločnosťou Hidroelectrica. Pokiaľ ide o zmluvy spoločnosti Hidroelectrica, uvádzané údaje predstavujú ceny, ktoré sa každý rok menili. V priemere za obdobie rokov 2007 – 2010 tieto dlhodobé zmluvy, ktorých sa netýka konanie, predstavovali 11,1 TWh elektrickej energie, kým vyšetrované zmluvy o predaji spoločnosti Hidroelectrica predstavovali 10,5 TWh. V pomernom vyjadrení tieto zmluvy spoločnosti Hidroelectrica predstavovali 35 % objemu elektrickej energie v rámci priamo uzavretých zmlúv v roku 2007, kým iné zmluvy predstavovali približne 41 % objemu elektrickej energie v rámci priamo uzavretých zmlúv. Zvyšok (približne 24 %) boli zmluvy na menšie množstvá. Relevantné údaje zo všetkých zmlúv vyhovujúcich požadovaným kritériám Komisie pre porovnateľné obdobia a množstvá teda vo všeobecnosti predstavovali podobné množstvo ako celkové množstvo dodávané spoločnosťou Hidroelectrica na základe zmlúv, ktoré sú predmetom tohto konania.

(38) Komisia nemá k dispozícii informácie, ktoré by nasvedčovali tomu, že uzavretie zmlúv, ktorých sa týkali údaje predložené Rumunskom, bolo založené na obchodnom správaní v rozpore so zásadami trhu alebo že bolo ovplyvnené regulačnými požiadavkami. Rumunsko takisto zdôraznilo, že na účely porovnania s vyšetrovanými zmluvami so spoločnosťou Hidroelectrica boli z analýzy vylúčené zmluvy o maloobchodnej dodávke založené na veľkoobchodnej dodávke od spoločnosti Hidroelectrica stranám, ktoré sú predmetom vyšetrovania (obchodníci s elektrickou energiou). Zmluvy v súbore údajov teda možno považovať za zodpovedajúce trhovým podmienkam dohodnutým medzi dobrovoľnými kupujúcimi a dobrovoľnými predajcami.

3. DÔVODY, KTORÉ VIEDLI K ZAČATIU KONANIA VO VECI FORMÁLNEHO ZISŤOVANIA

(39) Komisia v rozhodnutiach o začatí konania vyjadrila pochybnosti v súvislosti s tým, či ceny za dodávku elektrickej energie na základe zmlúv boli v súlade s trhom a či nepredstavovali štátnu pomoc.

(40) Komisia porovnala ceny stanovené v zmluvách s obchodníkmi s elektrickou energiou a so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid s cenami, za ktoré sa s elektrickou energiou obchodovalo na trhu OPCOM-PCCB, a konštatovala, že ceny, za ktoré spoločnosť Hidroelectrica predávala elektrickú energiu údajným príjemcom, boli o 10 % až 70 % nižšie ako priemerné ceny na trhu OPCOM-PCCB v období rokov 2007 – 2010.

(41) Pokiaľ ide o zmluvu so spoločnosťou Alro, Komisia vyjadrila predbežný názor, že spoločnosť Alro získala neoprávnenú výhodu vo forme nižších, preferenčných cien elektrickej energie v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2009 a od 1. januára 2010 do 31. decembra 2011, a to na základe vzorcov na indexáciu cien platných v jednotlivých obdobiach.

(42) V prípade dvoch zmlúv so spoločnosťou ArcelorMittal Komisia vyjadrila predbežný názor, že spoločnosť Hidroelectrica uzavretím zmlúv o dodávke elektrickej energie v rokoch 2009 a 2010 na roky 2010 a 2011 predávala elektrickú energiu za ceny nižšie, ako by mohla dosiahnuť: i) prijatím jednej zo súbežných „kúpnych“ ponúk na

([33]) Súbor údajov použitý na referenčné porovnávanie zahŕňal 114 pozorovaní za obdobie rokov 2007 – 2010. Súbor údajov obsahoval tieto informácie: totožnosť predávajúceho a kupujúceho, druh zmluvy, dátum nadobudnutia platnosti a dátum uplynutia platnosti, ako aj množstvo, profil dodávky a vážený priemer ceny za každý rok od roku 2007 do 2013.

([34]) Zoznam kupujúcich je uvedený v prílohe II tabuľke 1.

vyššie ceny dostupných na platforme OPCOM v tom čase alebo ii) zadaním vlastnej predajnej ponuky na platforme OPCOM na cenu, ktorá by bola pravdepodobne vyššia ako cena zaplatená spoločnosťou ArcelorMittal. Podľa predbežného názoru Komisie by dohodnuté ceny mohli predstavovať neoprávnenú výhodu pre spoločnosť ArcelorMittal.

(43) Komisia dospela k predbežnému záveru, že vyšetrované tarify za elektrickú energiu boli svojou povahou selektívne, lebo sa vzťahovali len na niektoré podniky. Keďže tieto podniky pôsobili na trhu s elektrickou energiou a priemyselnom trhu, ktoré sú otvorené hospodárskej súťaži a na ktorých prebiehal obchod medzi členskými štátmi, Komisia rozhodla, že akákoľvek možná hospodárska výhoda poskytnutá príjemcom mohla narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

(44) Komisia ďalej dospela k predbežnému záveru, že preferenčné tarify za elektrickú energiu mohli predstavovať presun štátnych prostriedkov, ktorý by bol pripísateľný štátu, lebo spoločnosť Hidroelectrica bola kontrolovaná Rumunským štátom (Rumunsko vlastnilo 80,06 % jej akciového kapitálu). Komisia sa navyše odvolala na ministerské nariadenie č. 445/2009, podľa ktorého boli predstavitelia ministerstva hospodárstva, obchodu a podnikateľského prostredia a členovia predstavenstiev štátom vlastnených spoločností pôsobiacich v oblasti elektrickej energie povinní od 31. marca 2010 zabezpečiť, aby sa s časťou elektrickej energie určenej pre veľkoobchodný trh obchodovalo výlučne na platforme OPCOM. Preto bolo možné tvrdiť, že predstavitelia ministerstva hospodárstva, obchodu a podnikateľského prostredia mali kontrolu nad postupmi uzatvárania zmlúv v štátom vlastnených spoločnostiach vrátane spoločnosti Hidroelectrica, prípadne na ne mali aspoň vplyv.

(45) Ak by tieto zmluvy zahŕňali štátnu pomoc, táto pomoc by sa musela považovať za pomoc poskytnutú v rozpore s povinnosťami oznámenia a nekonania stanovenými v článku 108 ods. 3 ZFEÚ. Komisia takisto vyjadrila pochybnosti v súvislosti s tým, či by táto pomoc bola zlučiteľná so ZFEÚ.

(46) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k predbežnému záveru, že preferenčné tarify za elektrickú energiu mohli potenciálne zahŕňať štátnu pomoc, a vyzvala Rumunsko, aby poskytlo dostatočné informácie na rozptýlenie týchto pochybností.

4. **PRIPOMIENKY RUMUNSKA**

(47) Rumunské orgány predložili pripomienky iba v súvislosti s rozhodnutím o začatí konania týkajúcim sa zmlúv s obchodníkmi s elektrickou energiou a so spoločnosťami ArcelorMittal a Alro a zdržali sa akýchkoľvek pripomienok k zmluvám so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid.

(48) Rumunské orgány sú toho názoru, že zmluvy so spoločnosťami ArcelorMittal a Alro nezahŕňali žiadnu pomoc. Zdôraznili, že príjemca nevypovedal zmluvu so spoločnosťou Alro počas insolvenčného konania, čo je dôkazom, že bola výnosná.

(49) Pokiaľ ide o zmluvy s obchodníkmi s elektrickou energiou, rumunské orgány neposkytli podstatné argumenty. Tvrdili, že niektoré zmluvy mohli zahŕňať štátnu pomoc (so spoločnosťami Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Energy Holding a Euro-Pec), na niektoré zmluvy nevyjadrili žiadny názor (so spoločnosťami Electrica a Luxten-Lighting) a uviedli, že jedna zo zmlúv nezahŕňala žiadnu pomoc (so spoločnosťou Electromagnetica). Rumunské orgány neposkytli podrobné vysvetlenia na podporu svojich tvrdení.

(50) Pokiaľ ide o možnosť individuálneho vypovedania zmlúv (najmä s obchodníkmi s elektrickou energiou), rumunské orgány vysvetlili, že v rumunskej obchodnej praxi môže ktorákoľvek zo zmluvných strán vypovedať zmluvu, riskuje však, že bude musieť nahradiť škody, ktoré stanoví príslušný súd. Rumunské orgány vysvetlili, že vzhľadom na povahu predmetných zmlúv by tieto škody boli nezvyčajne vysoké. Strana, ktorá by požiadala o vypovedanie zmluvy, by navyše mohla čeliť aj ďalšiemu riziku nutnosti pokračovať v plnení zmluvy na základe príkazu príslušného súdu prostredníctvom takzvaného „prezidentského nariadenia“, až kým sa spor neurovná, ako sa to stalo v prípadoch spoločností Electrocarbon a Elsid.

(51) Rumunské orgány okrem toho vysvetlili, že hlavný rozdiel medzi zmluvami uzavretými spoločnosťou Hidroelectrica s priemyselnými odberateľmi na jednej strane a zmluvami uzavretými spoločnosťou Hidroelectrica s obchodníkmi s elektrickou energiou na strane druhej spočíval v dodatočných nákladoch, ktoré sa museli zaplatiť podľa zmlúv s priemyselnými odberateľmi (t. j. zaplatenie zložky „T“ poplatku za dopravu, poplatok za systémové služby, poplatok za distribúciu a poplatky za nerovnováhy).

5. **PRIPOMIENKY TRETÍCH STRÁN**

(52) Všetci údajní príjemcovia okrem spoločnosti Electrica predložili pripomienky v súvislosti s rozhodnutiami o začatí konania, ktoré sú zhrnuté v oddiele 5.1.

(53) Jeden z konkurentov spoločnosti Alro, výrobca hliníka, navyše 5. októbra 2012 predložil svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.

(54) Dňa 6. septembra 2012 anonymný občan predložil pripomienky k rozhodnutiam o začatí konania v súvislosti so spoločnosťou Alro a obchodníkmi s elektrickou energiou.

5.1. **Pripomienky údajných príjemcov**

(55) Hlavné pripomienky údajných príjemcov sú podobné a týkajú sa týchto aspektov: i) neoprávnenosť Komisie posudzovať zmluvy uzavreté pred pristúpením Rumunska k EÚ ([35]), prípadne následné dodatky k zmluvám ([36]); ii) neexistencia vhodnej referenčnej trhovej ceny na porovnanie so zmluvnými cenami; iii) skutočnosť, že spoločnosť Hidroelectrica konala ako súkromný predajca na trhu bez toho, aby údajným príjemcom poskytla akúkoľvek hospodársku výhodu; iv) neexistencia pripísateľnosti štátu a presunu štátnych prostriedkov; v) skutočnosť, že nedošlo k narušeniu hospodárskej súťaže; vi) neexistencia selektívnosti; vii) nemožnosť oddeliť úpravy od pôvodnej zmluvy a viii) skutočnosť, že spoločnosť Hidroelectrica vyhlásila platobnú neschopnosť, aby sa vyhla svojim zmluvným záväzkom.

5.1.1. *Neoprávnenosť Komisie posudzovať zmluvy a ich následné dodatky*

(56) Zainteresované strany tvrdia, že Komisia nie je oprávnená preskúmať údajné opatrenia štátnej pomoci prijaté pred pristúpením Rumunska k Európskej únii („EÚ“) v roku 2007. To isté podľa ich názoru platí aj pre dodatky k zmluvám, ktoré boli uzavreté po roku 2007, lebo dodatky nebolo možné oddeliť od pôvodných zmlúv. Dodatkami sa jednoducho vykonávali zmluvné pravidlá týkajúce sa budúcich dodávok, ktoré boli pôvodne stanovené v zmluvách.

(57) Podľa zainteresovaných strán údajné opatrenia štátnej pomoci vyplývajúce zo zmlúv neboli platné po pristúpení Rumunska k EÚ, lebo zmluvy boli uzavreté pred rokom 2007. Takisto aj prvý dodatok stanovujúci presné parametre systému indexácie cien ([37]) bol uzavretý pred rokom 2007.

(58) Ďalej, podľa názoru zainteresovaných strán, aj keby sa potvrdilo, že zmluvy obsahovali štátnu pomoc, musela by sa považovať za existujúcu, nie novú pomoc, lebo boli splnené všetky podmienky poskytnutia existujúcej štátnej pomoci podľa nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ([38]). Konkrétne: údajné opatrenie štátnej pomoci nespĺňalo v čase prijatia podmienky na klasifikovanie ako štátna pomoc; štátnou pomocou sa stalo až neskôr a na základe zmien v trhovom prostredí a, napokon, údajné opatrenie štátnej pomoci nebolo po prijatí podstatným spôsobom zmenené. Zainteresované strany preto tvrdia, že Komisia nemôže vyšetrovať údajné opatrenie štátnej pomoci v režime pre novú štátnu pomoc a nemôže žiadať členský štát o spätné získanie tejto pomoci.

(59) Zainteresované strany takisto tvrdia, že podľa judikatúry je relevantným časom na posúdenie akejkoľvek transakcie na základe kritéria súkromného subjektu/predajcu v trhovom hospodárstve čas, keď sa transakcia uskutočnila. Na transakcie uskutočnené pred rokom 2007 sa teda vzťahuje otázka, či by predstavovali štátnu pomoc, ak by sa v čase ich uskutočnenia uplatňovali pravidlá štátnej pomoci. Rovnaká zásada sa vzťahuje aj na čas, keď sa musela posudzovať hospodárska výhoda, teda okamih uzavretia zmlúv. Zainteresované strany najmä tvrdia, že v Rumunsku ([39]) nedošlo k žiadnym právnym ani hospodárskym zmenám na trhu s elektrickou energiou, ktoré by odôvodnili použitie roku 2007 ako referenčného bodu na posúdenie hospodárskej výhody: rumunské trhy s elektrickou energiou sa začali rozvíjať už pred rokom 2004 a rumunský veľkoobchodný trh sa otvoril v septembri 2000.

([35]) Niektorí predajcovia elektrickej energie (t. j. Alpiq RomIndustries, EFT, Alro Electrocarbon a Elsid).
([36]) Jeden predajca elektrickej energie (EFT) a spoločnosť Alro.
([37]) Len v prípade spoločnosti Alro.
([38]) Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1).
([39]) V rozpore s vecami týkajúcimi sa maďarských preferenčných taríf za elektrickú energiu – T-80/06 a T-182/09, *Budapesti Erőmű/Komisia* (ECLI:EU:T:2012:65).

5.1.2. *Neexistencia vhodnej referenčnej ceny*

5.1.2.1. Trh OPCOM-PCCB nebol vhodným a platným zdrojom referenčnej ceny

(60) Všetci údajní príjemcovia, ktorí predložili pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania, uviedli, že neexistovala vhodná a platná referenčná cena na porovnanie cien stanovených v zmluvách. Zainteresované strany (údajní príjemcovia) tvrdia, že ceny na trhu OPCOM-PCCB neboli relevantnou referenčnou cenou z týchto dôvodov:

— ceny na trhu OPCOM-PCCB neodzrkadľovali správnu situáciu v príslušnom období,

— zmluvy na trhu OPCOM-PCCB sa líšia od vyšetrovaných zmlúv v rôznych ohľadoch (t. j. dlhodobá povinnosť nakupovať určité množstvá za ceny stanovené na volatilnom trhu je niečo úplne iné ako povinnosť nakupovať buď na dennom trhu, alebo na plne funkčnej burze s energiami, najmä v kontexte liberalizovaného trhu. Trh OPCOM-PCCB oberá súkromných dodávateľov o možnosť pružne upravovať svoje zmluvy po dosiahnutí dohody. Trh OPCOM-PCCB v tom čase ešte nefungoval ako platforma vyhovujúca potrebám veľkých priemyselných klientov z hľadiska elektrickej energie a možnostiam, ktoré vyžadovali),

— nezodpovedali rovnakému obdobiu dodávky,

— trh OPCOM-PCCB a zmluvy predstavovali dva samostatné trhy (napr. trvanie dodávateľských zmlúv obchodovaných na trhu OPCOM-PCCB bolo jeden rok a menej v porovnaní s omnoho dlhšími trvaniami skúmaných zmlúv, ceny na platforme OPCOM-PCCB boli vyššie ako ceny dohodnuté individuálne podľa zmlúv ([40]) a boli volatilné a závislé od fluktuácií dopytu a ponuky),

— trh OPCOM-PCCB v čase uzavretia väčšiny zmlúv ešte ani neexistoval, lebo fungovať začal až v roku 2005, a

— na platforme OPCOM-PCCB sa obchodovalo len s malou časťou celkovej elektrickej energie dostupnej na rumunskom trhu.

(61) Jedna zo zainteresovaných strán ([41]) tvrdí, že trh OPCOM-PCCB predstavoval buď nereprezentatívnu referenčnú cenu, alebo referenčnú cenu nevhodnú na porovnanie s cenami stanovenými v zmluvách, lebo v období posúdenia Komisie sa iba malá časť elektrickej energie dostupnej na rumunskom trhu s elektrickou energiou skutočne predávala na trhu OPCOM-PCCB (t. j. od 2 % celkovej domácej spotreby v roku 2006 do 14,62 % v roku 2012).

(62) Ďalšie zainteresované strany ([42]) okrem toho uviedli, že správnu referenčnú trhovú cenu by bolo možné nájsť a vytvoriť len prostredníctvom modelu „základných parametrov“ založenom na: i) podobných skutočnostiach a podmienkach; ii) sprievodných očakávaniach a iii) rovnakom časovom období ako to, ktorého sa týka toto rozhodnutie.

(63) A napokon, jedna zo zainteresovaných strán ([43]) tvrdí, že na zložitom a osobitom rumunskom trhu s elektrickou energiou neexistuje platná referenčná cena, ktorá by bola relevantná pre ceny stanovené v zmluvách.

5.1.2.2. Ponuka iných obchodníkov s elektrickou energiou v prípade zmlúv so spoločnosťou ArcelorMittal

(64) Spoločnosť ArcelorMittal uviedla, že tvrdenie, že spoločnosť Hidroelectrica mohla prijať jednu z paralelných ponúk obchodníkov na trhu OPCOM-PCCB na cenu vyššiu ako bola tá, ktorú získala podľa dvoch zmlúv so spoločnosťou ArcelorMittal, je nerealistické, lebo rumunský trh s elektrickou energiou bol charakteristický nadmernou kapacitou.

([40]) Ďalšie informácie nájdete vo výročnej správne orgánu ANRE o monitorovaní za rok 2007 a nasledujúce roky.
([41]) Spoločnosť Energy Holding.
([42]) Spoločnosti Alpiq RomIndustries a Alpiq RomEnergie.
([43]) Spoločnosť Energy Holding.

(65) Spoločnosť ArcelorMittal ďalej tvrdí, za na trhu charakteristickom nadmernou kapacitou musela spoločnosť Hidroelectrica počítať s rizikom, že ak by predala elektrickú energiu obchodníkom, nemuseli by byť schopní umiestniť ju na trh alebo by ju museli ďalej predať so stratou. Takisto uviedla, že obchodníci dávali tieto nákupné ponuky na platforme OPCOM s jasným zámerom opätovne predať elektrickú energiu spoločnosti ArcelorMittal za vyššiu cenu.

(66) Spoločnosť ArcelorMittal navyše tvrdí, že porovnanie ceny stanovenej v dvoch zmluvách uzavretých so spoločnosťou Hidroelectrica a cien v ponukách obchodníkov by bolo platné len v prípade, že:

— spoločnosť ArcelorMittal by bola nútená nakupovať od obchodníkov – pričom spoločnosť ArcelorMittal tvrdí, že to tak nebolo, lebo mala možnosť nakupovať aj od iných rumunských výrobcov alebo z Maďarska alebo Bulharska,

— obchodníci by mali možnosť znova predať množstvá, ktoré od nich spoločnosť ArcelorMittal nekúpila – skutočnosť, že ponuky boli stiahnuté, však potvrdzuje, že obchodníci nepočítali s predajom týchto množstiev klientom iným ako spoločnosti ArcelorMittal,

— obchodníci by nemali kapacitu zniesť straty v prípade, ak by nedokázali znova predať elektrickú energiu kúpenú od spoločnosti Hidroelectrica. Spoločnosť ArcelorMittal v tejto súvislosti predkladá dôkazy, že spoločnosti Arelco a Petprod neboli finančne silné spoločnosti.

(67) Spoločnosť ArcelorMittal takisto tvrdí, že zmluvy z rokov 2009 a 2010 nemožno referenčne porovnávať s cenami na platforme OPCOM, lebo platforma OPCOM v tom čase ešte normálne nefungovala. Domnieva sa, že reprezentatívnejšia je priemerná cena, ktorú zverejnil orgán ANRE pre veľké dvojstranné transakcie.

5.1.3. *Spoločnosť Hidroelectrica konala ako súkromný predajca na trhu bez toho, aby údajným príjemcom poskytla akúkoľvek finančnú výhodu.*

(68) Väčšina zainteresovaných strán uviedla, že spoločnosť Hidroelectrica konala pri uzatváraní zmlúv ako súkromný predajca na trhu, a teda nezískali žiadnu finančnú výhodu: i) zmluvy boli dohodnuté a uzavreté za trhových podmienok; ii) spoločnosť Hidroelectrica uzavretím zmlúv profitovala z istoty príjmu; iii) zmluvy zabezpečili predaj veľkého množstva elektrickej energie vyrobenej spoločnosťou Hidroelectrica; iv) zmluvy zabezpečili ochranu spoločnosti Hidroelectrica pred prípadným poklesom cien v súvislosti s alternatívnym predajom na iných trhoch; v) cena dohodnutá v zmluvách zohľadňuje riziká a povinnosti kupujúceho a podmienky zmluvy boli dohodnuté primárne v záujme spoločnosti Hidroelectrica; vi) zmluvné ceny zaplatené za elektrickú energiu zakúpenú od spoločnosti Hidroelectrica boli stabilne o 80 % až 100 % vyššie ako ceny za elektrickú energiu predávanú spoločnosťou Hidroelectrica na regulovanom trhu a vii) zmluvy boli v čase uzavretia pre spoločnosť Hidroelectrica najlepšou alternatívou.

(69) Zainteresované strany navyše uviedli, že Komisia mala skúmať finančné postavenie spoločnosti Hidroelectrica k dátumu uzavretia zmlúv, lebo posúdenie Komisie nemohlo v súlade s judikatúrou ([44]) v žiadnom prípade zohľadniť informácie, ktoré neboli dostupné, a vývoj, ktorý sa nedal predpokladať v čase uzavretia zmlúv.

(70) Spoločnosť Alro tvrdí, že každá následná úprava jej zmluvy so spoločnosťou Hidroelectrica bola vždy v prospech spoločnosti Hidroelectrica, a to z týchto dôvodov: i) bola vložená doložka o indexácii cien zohľadňujúca vlastné náklady spoločnosti Hidroelectrica; ii) použitá mena sa v júni 2007, teda v čase, keď lei oproti doláru posilňoval, zmenila z USD na RON, čo umožnilo spoločnosti Hidroelectrica získať 40 % z ceny a vyhnúť sa rizikám súvisiacim s menou; iii) v roku 2010 bol zavedený vzorec LME, čo viedlo k prudkému nárastu cien.

(71) Spoločnosť Alro navyše na podporu svojho tvrdenia, že zmluva so spoločnosťou Hidroelectrica nezahŕňala štátnu pomoc, predložila podrobné a rozsiahle hospodárske štúdie vykonané spoločnosťami Brattle Group a Nera. Podľa štúdie spoločnosti Brattle Group z roku 2005 bola odhadovaná čistá aktuálna hodnota (net present value – NPV) zmluvy so spoločnosťou Alro (393,09 milióna EUR) vyššia ako hodnota vyplývajúca z kontrafaktuálneho scenára

([44]) Vec C-482/99, *Francúzska republika/Komisia* (*Stardust Marine*), Zb. 2002, s. I-4397.

predaja (355 miliónov EUR) založeného na predpoklade dokonale konkurenčného trhu. Podobné odhady poskytla spoločnosť Brattle Group aj pre rok 2007, a to s podobnými výsledkami ako pre rok 2005: hodnota NPV 348 miliónov EUR v zmluve spoločnosti Alro z roku 2007 bola navyše vyššia ako hodnota NPV 300 miliónov EUR podľa kontrafaktuálneho scenára.

(72) Spoločnosť Alro predložila aj štúdie a správy spoločností Brattle Group a Nera na podporu svojho argumentu, že prostredníctvom jej zmluvy so spoločnosťou Hidroelectrica nebola poskytnutá žiadna nezákonná pomoc.

(73) Spoločnosť Energy Holding, obchodník s elektrickou energiou, predložila na podporu svojho argumentu, že nedošlo k nezákonnej pomoci, hospodársku analýzu, simulácie cenového modelu a správy o cenách, ktoré vypracovala nezávislá poradenská spoločnosť KPMG. Spoločnosť KPMG potvrdila, že zmluva so spoločnosťou Energy Holding: i) bola najlepšou alternatívou spoločnosti Hidroelectrica v tom čase a ii) priniesla spoločnosti Hidroelectrica vyššiu návratnosť alebo nižšie riziko v porovnaní s nasledujúcou najlepšou alternatívou. Analýza spoločnosti KPMG bola založená na analýze absolútneho a relatívneho ocenenia, teda nie na žiadnej inej metóde ocenenia zmluvy (napr. analýze ziskového rozpätia, analýze vnútornej miery návratnosti v stanovenom časovom období). Týkala sa dvoch období oceňovania (t. j. 2004 – 2013 a 2010 – 2018) a odzrkadľovala podmienky zmluvy uzavretej so spoločnosťou Hidroelectrica v roku 2004 a podmienky dohodnuté v roku 2009, keď sa zmluva obnovila. Rovnakú analýzu neskôr rozšírila spoločnosť KPMG k 1. januáru 2007. Jej záver bol rovnaký ako v prípade analýzy opísanej vyššie pre absolútne i relatívne ocenenie.

5.1.4. *Neexistencia pripísateľnosti štátu a presunu štátnych prostriedkov*

(74) Takmer všetky zainteresované strany ([45]) uviedli, že ich zmluvy so spoločnosťou Hidroelectrica neboli pripísateľné štátu, lebo v súlade so stanovami spoločnosti Hidroelectrica predstavenstvo zverilo svoje výkonné právomoci výkonnému riaditeľovi. Tvrdia preto, že členovia predstavenstva sa nezúčastňovali na každodennej činnosti spoločnosti Hidroelectrica vrátane rokovaní o zmluvách.

(75) Podľa jednej zainteresovanej strany ([46]) nesie dôkazné bremeno v súvislosti s pripísateľnosťou Komisia. Zainteresovaná strana uviedla, že na záver, že opatrenie bolo pripísateľné štátu, nestačí poukázať na to, že štát vlastnil väčšinový balík akcií v spoločnosti Hidroelectrica. Ďalej tvrdí, že Komisia dospela k tomuto záveru len na základe „náznakov“ a predpokladov a nie konkrétnych skutočností, čo je v rozpore s požiadavkami judikatúry. Zainteresovaná strana tvrdí, že na podporu tohto záveru boli potrebné konkrétne dôkazy ako dokumenty, faktické prvky a konkrétne opatrenia v mene štátu.

(76) Ďalšie zainteresované strany ([47]) tvrdia, že nedošlo k presunu štátnych prostriedkov. Najmä tvrdia, že údajné nižšie ceny ponúkané podnikom pod kontrolou štátu neboli dostatočným faktorom na preukázanie existencie štátnych prostriedkov. Takisto uviedli, že zásah Rumunského štátu v súvislosti s použitím týchto prostriedkov mal byť preukázaný *in concreto*. Zainteresované strany ďalej zdôraznili, že podľa stanov spoločnosti Hidroelectrica uzatváranie zmlúv patrilo do výlučnej právomoci generálneho riaditeľa a nie predstavenstva, a teda štát sa nepodieľal na procese rozhodovania spoločnosti Hidroelectrica o zmluvách.

5.1.5. *Neexistencia narušenia hospodárskej súťaže*

(77) Niektoré zainteresované strany ([48]) tvrdia, že neexistoval potenciál narušenia ani skutočné narušenie hospodárskej súťaže v dôsledku zmlúv so spoločnosťou Hidroelectrica, a to z týchto dôvodov: i) nebol identifikovaný žiadny relevantný trh, na ktorom by poskytnutá štátna pomoc posilnila postavenie podniku oproti iným podnikom v rámci obchodovania v EÚ; a ii) rumunský trh s elektrickou energiou nie je koncentrovaný, ako potvrdzuje Herfindahlov-Hirschmanov (HHI) index koncentrácie.

([45]) Spoločnosti AlpiqRomEnergie, AlpiqRomIndustrie, Electromagnetica, Energy Holding, Electrocarbon, Elsid, ArcelorMittal a Alro.
([46]) Spoločnosť Energy Holding, obchodník s elektrickou energiou.
([47]) Spoločnosti EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting a Energy Holding.
([48]) Spoločnosti EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting a Alro.

5.1.6. *Neexistencia selektivity*

(78) Niektoré zainteresované strany ([49]) tvrdia, že neexistovala selektivita vyplývajúca zo zmlúv so spoločnosťou Hidroelectrica, lebo zmluvy rovnakého alebo podobného druhu boli uzavreté aj s inými obchodníkmi (v prípade obchodníkov s elektrickou energiou) alebo boli dostupné aj iným stranám na trhu (v prípade iných subjektov ako obchodníkov).

5.1.7. *Nemožnosť oddeliť úpravy od pôvodnej zmluvy*

(79) Spoločnosti Electrocarbon a Elsid uviedli, že úpravy zmlúv neboli oddelené od zmlúv. Takisto tvrdia, že aj keby sa tieto úpravy považovali za samostatné záväzky, zmeny cien boli stále v súlade so zásadou predajcu v trhovom hospodárstve, a teda nezahŕňali štátnu pomoc.

5.1.8. *Jediným dôvodom, prečo spoločnosť Hidroelectrica vyhlásila platobnú neschopnosť, bolo zbaviť sa zmluvných záväzkov*

(80) Niektorí obchodníci s elektrickou energiou ([50]) tvrdia, že jediným dôvodom, prečo spoločnosť Hidroelectrica vyhlásila platobnú neschopnosť, bolo zbaviť sa zmluvných záväzkov. Tvrdia, že hoci spoločnosť Hidroelectrica v minulosti plne využívala výhody zmlúv, nebola už ďalej ochotná plniť prijaté záväzky, a preto sa zdá, že vyhlásenie platobnej neschopnosti bolo spôsobom, ako sa vyhnúť plneniu zmlúv.

5.2. **Pripomienky ďalších zainteresovaných strán**

(81) V súvislosti s rozhodnutím o začatí konania so spoločnosťou Alro dostala Komisia pripomienky od strán, ktoré neboli údajnými príjemcami: i) pripomienky od jedného z konkurentov spoločnosti Alro a ii) pripomienky od anonymnej strany (občana).

5.2.1. *Pripomienky predložené jedným z konkurentov spoločnosti Alro*

(82) Jeden z konkurentov spoločnosti Alro tvrdí, že trhové ceny na burze s energiami ani ceny na promptnom trhu neboli relevantné ako referenčné ceny pre zmluvy o dodávke elektrickej energie taviarňam hliníka. Podľa konkurenta spoločnosti Alro sa taviarne hliníka museli spoliehať predovšetkým na dlhodobé a pomerne predvídateľné zmluvy o dodávke elektrickej energie, aby nemuseli prerušiť prevádzku, a to vzhľadom na neudržateľne vysoké náklady na elektrickú energiu a s cieľom vyhnúť sa akémukoľvek potenciálnemu riziku nutnosti zatvoriť prevádzku z dôvodu cien elektrickej energie a ziskov výrobcu.

(83) Konkurent spoločnosti Alro takisto tvrdí, že porovnaním taríf v rámci dlhodobých zmlúv o dodávke elektrickej energie s cenami elektrickej energie na burze s energiami a/alebo promptnom trhu a/alebo s inými tarifami v odvetví mohlo dôjsť k skresleniu skutočnej situácie na trhu a vytvoreniu zlého precedensu, čo by znamenalo významné riziko nielen pre spoločnosť Alro a/alebo jej konkurentov, ale aj pre celý európsky trh.

(84) Konkurent spoločnosti Alro navyše tvrdí, že vplyv na hospodársku súťaž sa mal posudzovať s odkazom na ceny zaplatené taviarňami hliníka za dodanú elektrickú energiu na celosvetovej alebo aspoň európskej úrovni. Keďže náklady na elektrickú energiu predstavovali viac ako jednu tretinu celkových nákladov na výrobu hliníka a keďže výrobcovia hliníka nakupovali elektrickú energiu na vnútroštátnom trhu a potom súťažili globálne, relevantné posúdenie by si vyžadovalo posúdenie na základe cien elektrickej energie platených výrobcami hliníka na celom svete. Konkurent spoločnosti Alro preto uviedol, že v záujme riadneho posúdenia potenciálneho narušenia hospodárskej súťaže mala Komisia overiť, či údajná štátna pomoc skutočne znížila výrobné náklady spoločnosti Alro na úroveň nižšiu ako u konkurentov, čím spoločnosť Alro získala výhodu vzhľadom na tarify jej európskych a/alebo globálnych konkurentov.

([49]) Spoločnosti EFT, Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid.
([50]) Spoločnosti Alpiq RomEnergy a Alpiq RomIndustries.

(85) Konkurent spoločnosti Alro ďalej tvrdí, že pri neexistencii relevantných informácií na vymedzenie porovnateľnej „trhovej ceny“ „by prijateľnou legitímnou metodikou na stanovenie cien bolo referenčné porovnanie cien s nákladmi a primerané ziskové rozpätie“. Rovnaká logika sa mohla uplatniť aj na „rozhodnutie ponúkať ceny indexované na základe cien LME“. Takisto tvrdí, že jedinečná povaha a klientský profil taviarní hliníka môžu objektívne odôvodniť cenu elektrickej energie nižšiu ako ceny na burze s energiami, ceny stanovené na základe nákladov a ceny stanovené na základe indexu LME.

5.2.2. *Pripomienky predložené občanom*

(86) Občan tvrdí, že spoločnosť Alro nakupovala elektrickú energiu od spoločnosti Hidroelectrica za preferenčnú cenu, teda za cenu nižšiu ako trhová cena (napr. cena na platforme OPCOM a cena podľa orgánu ANRE). Občan navyše použil argument, že úprava zmluvnej ceny pre spoločnosť Alro prostredníctvom mechanizmu indexácie založeného na vzorci LME predstavovala diskriminačný mechanizmus stanovenia ceny vo vzťahu k iným kupujúcim elektrickej energie na trhu.

(87) Komisia dostala pripomienky od tohto občana aj v súvislosti so zmluvami s obchodníkmi s elektrickou energiou, a to v tom zmysle, že predstavovali štátnu pomoc. Na odôvodnenie tohto argumentu neboli poskytnuté žiadne dôkazy.

6. **PRIPOMIENKY RUMUNSKÝCH ORGÁNOV K PRIPOMIENKAM TRETÍCH STRÁN**

(88) Rumunské orgány odpovedali na pripomienky zainteresovaných strán. Rumunské orgány najmä trvajú na svojom názore v súvislosti so zmluvami uzavretými spoločnosťou Hidroelectrica s obchodníkmi s elektrickou energiou, ktorý vyjadrili v júli 2012, a vysvetlili, že tieto zmluvy neboli zvyčajnými rozsiahlymi a dlhodobými zmluvami aspoň z dvoch dôvodov: i) kupujúci mohol jednostranne vypovedať každú zmluvu s 30-dňovým obdobím oznámenia bez toho, aby musel platiť príslušnú náhradu, kým spoločnosť Hidroelectrica to nemohla urobiť; a ii) hodinové objemy dodávané kupujúcemu mohli byť a boli variabilné podľa želania kupujúceho.

(89) Rumunské orgány ďalej tvrdia, že po uzavretí zmlúv alebo prijatí ich úprav mali kupujúci právo (ktoré si aj skutočne uplatnili) zvýšiť alebo znížiť potrebné množstvo elektrickej energie prostredníctvom oznámení vydaných len jeden deň pred dodávkou, čo je typické pre promptné transakcie.

(90) V súvislosti so zmluvami so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid rumunské orgány nevyjadrili žiadne názory. Ako odôvodnenie dodali, že nevedia, či aj spoločnosti Electrocarbon a Elsid boli zapojené do veľkoobchodného obchodovania s elektrickou energiou.

(91) Rumunské orgány poskytli riadne podložené a podrobné pripomienky k pripomienkam spoločností Alro a ArcelorMittal na podporu ich záveru, že ich zmluvy nezahŕňali štátnu pomoc. Rumunské orgány najmä vysvetlili, že štát nedával svojim zástupcom v predstavenstve spoločnosti Hidroelectrica žiadne pokyny a že podľa rumunského práva obchodných spoločností musia členovia predstavenstva konať v záujme spoločnosti a nie v záujme akcionárov, ktorí ich vymenovali.

(92) Rumunské orgány uviedli, že spoločnosť Alro dostávala dodávky z vlastnej výroby spoločnosti Hidroelectrica, a že ziskovosť sa teda musí merať len s odkazom na vlastné výrobné náklady spoločnosti Hidroelectrica. Rumunské orgány takisto vysvetlili, že spoločnosť ArcelorMittal je druhým najväčším spotrebiteľom elektrickej energie v Rumunsku po spoločnosti Alro a že o elektrickej energii platí to isté ako o akomkoľvek inom výrobku: čím vyšší je zakúpený objem, tým nižšia je zmluvná cena.

(93) Rumunské orgány navyše potvrdili pripomienky spoločnosti ArcelorMittal, že ako uviedol orgán ANRE, priemerná cena zaplatená priemyselnými odberateľmi s dopytom v ráde 150 000 MWh/rok bola len o 11 RON/MWh vyššia ako cena zaplatená spoločnosťou ArcelorMittal v roku 2010. Orgány použili na vysvetlenie tohto rozdielu tieto argumenty: i) dodávka v tomto lineárnom profile dáva dodávateľovi elektrickej energie možnosť optimalizovať výrobné náklady; ii) výrazne sa znižujú náklady na údržbu; iii) zníži sa počet a trvanie náhodných odstávok a iv) výrazne sa znížia nerovnováhy na trhu s elektrickou energiou, čo je faktor, ktorý sa prejaví aj znížením nákladov na získavanie elektrickej energie.

(94) Pokiaľ ide o pripomienky konkurenta spoločnosti Alro, rumunské orgány plne podporili jeho stanovisko a jeho názor, že európsky výrobca hliníka konkuruje všetkým ostatným celosvetovým výrobcom hliníka. Rumunské orgány ďalej tvrdia, že zmluva so spoločnosťou Alro nenarušila hospodársku súťaž na celosvetovom trhu s hliníkom.

(95) Rumunské orgány navyše tvrdia, že z finančného hľadiska by každý racionálny výrobca elektrickej energie ponúkol výrobcovi hliníka tarifu lepšiu ako na trhu OPCOM-PCCB alebo promptnom trhu vzhľadom na osobitné charakteristiky výrobcu hliníka. Takisto vysvetlili, že cena na promptnom trhu by nebola správnou referenčnou cenou pre dlhodobé zmluvy uzavreté s priemyselným odberateľom. Ceny na základe dvojstranných zmlúv s výhodnými platobnými podmienkami, ktoré sa týkajú veľkých objemov elektrickej energie pri predvídateľnej spotrebe v pásmach, museli byť omnoho nižšie ako ceny elektrickej energie na promptnom trhu.

(96) Pokiaľ ide o pripomienky občana, rumunské orgány uviedli, že sú nepodložené. Čo sa týka tvrdenia občana, že ceny poskytnuté spoločnosti Alro boli nižšie ako ceny za rovnocenné transakcie v Rumunsku, rumunské orgány vysvetlili, že občan úplne opomenul fluktuáciu cien vychádzajúcu z osobitných prvkov každej transakcie (t. j. veľké objemy elektrickej energie pri spotrebe v pásmach, vysoká úroveň predvídateľnosti a výhodné finančné podmienky pre predajcu).

(97) Pokiaľ ide o druhý argument občana, že možnosť poskytnutá spoločnosti Alro upravovať ceny na základe vzorca LME diskriminovala iných účastníkov na trhu s elektrickou energiou, rumunské orgány tvrdia, že: i) tento postup bol podľa rumunských právnych predpisov prípustný, pokiaľ mala spoločnosť Hidroelectrica z predmetnej zmluvy zisk; a ii) toto dojednanie bolo formou partnerstva medzi predajcom a kupujúcim, ktorí si delili zisk z predaja hliníka.

7. **POSÚDENIE**

7.1. **Existencia štátnej pomoci**

(98) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ „pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“. Na to, aby dané opatrenie predstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí spĺňať všetky tieto podmienky.

(99) Preto je nutné posúdiť, či vyšetrované zmluvy poskytli kupujúcim elektrickej energie predávanej spoločnosťou Hidroelectrica, t. j. spoločnostiam Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Alro, ArcelorMittal, Electrocarbon a Elsid, štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ po pristúpení Rumunska k Európskej únii.

(100) Bolo by to tak len vtedy, ak by predmetné zmluvy okrem iných podmienok uplatnenia článku 107 ods. 1 ZFEÚ zvýhodňovali určitých kupujúcich tým, že by im poskytovali hospodársku výhodu nad rámec normálnych trhových podmienok, a ak by to tak bolo, iba ak by výhoda vyplývajúca zo zmlúv a ich následných úprav mohla byť pripísateľná nielen prostriedkom Rumunského štátu, ale aj opatreniam, pokynom a rozhodujúcemu vplyvu štátu, teda nie nezávislým obchodným rozhodnutiam spoločnosti Hidroelectrica.

(101) Podľa rozhodnutia vo veci Budapesti Erömü ([51]) sa opatrenia štátnej pomoci prijaté pred pristúpením a stále platné po pristúpení majú považovať buď za existujúcu pomoc, alebo za novú pomoc po pristúpení. Na to, aby sa tieto opatrenia mohli považovať za existujúcu pomoc, museli by byť výslovne uvedené v akte o pristúpení členského štátu k Európskej únii, v tomto prípade v prílohe V k Zmluve o pristúpení Rumunska a Bulharska k Európskej únii („akt o pristúpení“) ([52]). Zmluvy neboli výslovne uvedené v prílohe V aktu o pristúpení. Keďže zmluvy boli stále platné aj po dátume pristúpenia, mohli sa považovať jedine za novú pomoc, a vzhľadom na citovanú judikatúru sa teda musia posudzovať od dátumu pristúpenia (1. januára 2007) s ohľadom na štyri podmienky stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

([51]) Spojené veci T-80/06 a T-182/09, *Budapesti Erőmű/Európska komisia*, body 50 až 62.
([52]) Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 96.

Komisia teda musí vyhodnotiť zmluvy ako možné nové opatrenia pomoci od času pristúpenia Rumunska 1. januára 2007. Toto hodnotenie nemôže byť založené na okolnostiach existujúcich na trhu v čase uzavretia zmlúv (pozri odôvodnenie 19), a to najmä na účely rozhodnutia, či predmetné zmluvy v čase uzavretia zodpovedali trhovým cenám. Tieto okolnosti sa už teda nebudú ďalej posudzovať.

7.2. **Posúdenie možnej hospodárskej výhody nad úrovňou trhových podmienok**

(102) Na stanovenie, či ceny a podmienky, za ktorých spoločnosť Hidroelectrica dodávala elektrickú energiu údajným príjemcom, by inak neboli dostupné na rumunskom trhu od roku 2007, musí Komisia v prvom rade nájsť vhodnú referenčnú cenu, ktorá odzrkadľuje trhovú cenu i) dostupnú v časovom období po pristúpení Rumunska k EÚ, keď platili zmluvy; a ii) v časovom období, pre ktoré Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania v súvislosti so zmluvami.

7.2.1. *Hospodárska výhoda nad úrovňou trhových podmienok*

(103) Pri posudzovaní, či existovala hospodárska výhoda, Komisia používa ako referenčný bod trhový subjekt s rovnakými alebo podobnými záväzkami ako spoločnosť Hidroelectrica, s rovnakými príležitosťami a rovnakými právnymi a hospodárskymi podmienkami, aké platili v Rumunsku v skúmanom období, s ohľadom na obmedzenia a obchodné ciele subjektu ([53]). Na to, aby bolo možné vylúčiť prítomnosť štátnej pomoci, sa spoločnosť vo verejnom vlastníctve musí pri predaji svojich výrobkov správať ako súkromný subjekt v trhovom hospodárstve, ktorý sa snaží maximalizovať príjmy alebo minimalizovať straty. Inými slovami, posúdenie prítomnosti možnej neoprávnenej hospodárskej výhody v komerčnej zmluve o dodávke od štátom vlastného dodávateľa si vyžaduje posúdenie, do akej miery by sa dodávateľ, ktorého nevlastní štát, správal v podobnej situácii rovnako.

(104) Podobne platí, že hoci rozdiely v cenách medzi tarifami za elektrickú energiu stanovenými štátom a vyššími cenami na voľnom trhu môžu na prvý pohľad nasvedčovať prítomnosti štátnej pomoci, stále môže byť z objektívnych príčin možné, že nižšie úrovne cien vo vyšetrovaných zmluvách neposkytujú kupujúcim elektrickej energie hospodársku výhodu nad úrovňou trhových podmienok ([54]). A napokon, pri posudzovaní možnosti štátnej pomoci vymedzenej ako ceny elektrickej energie nad úrovňou trhových podmienok na trhoch s elektrickou energiou v zložitom trhovom prostredí môže Komisia zákonne použiť konkrétne metódy alebo hospodárske modely na stanovenie, do akej miery sa zmluvné ceny líšia od trhových cien ([55]).

(105) Cena v zmluvách sa buď upravovala ročne nad úroveň ceny stanovenej v zmluve, alebo sa stanovovala ročne pre viacero zmlúv, s výnimkou prípadu spoločnosti Alro, v ktorom sa skutočná ročná cena vypočítala podľa zmluvného vzorca indexácie. Existencia hospodárskej výhody sa teda posudzuje pre každý rok zahrnutý do vyšetrovania od 1. januára 2007.

— Zmluvy s obchodníkmi s elektrickou energiou, výrobcami elektród a spoločnosťou Alro

(106) Ako je uvedené v odôvodneniach 24 – 35, Komisia skúmala viaceré segmenty trhu s elektrickou energiou v Rumunsku medzi rokmi 2007 a 2010. Na účely porovnania podobných prvkov je vhodné preskúmať navzájom najbližšie a najvhodnejšie porovnávacie ukazovatele pre ceny uvedené v zmluvách v skúmanom období.

(107) Na dobre fungujúcich trhoch s elektrickou energiou s dostatočnou likviditou a nástrojmi, ktoré umožňujú predpovedať ceny budúcich dodávok, sú promptné ceny dobrým ukazovateľom alebo približným odhadom trhových cien a možno ich použiť ako referenčné ceny na posúdenie cenových úrovní v konkrétnych zmluvách. V tejto veci však vzhľadom na pomerne vysoký podiel dopytu, ktorý sa v roku 2007 v Rumunsku stále uspokojoval prostredníctvom regulovaných taríf, obmedzenú likviditu obchodných platforiem OPCOM v období rokov 2007 – 2010, objemy elektrickej energie podliehajúce vyšetrovaným zmluvám, vytvorenie búrz s energiami riadených spoločnosťou OPCOM ako relevantného protimonopolného trhu, na ktorom dochádzalo k zneužívaniu dominantného postavenia (odôvodnenia 30 – 31 a 34), a s ohľadom na pripomienky tretích strán (odôvodnenia 60 – 63) nemožno *prima facie* stanoviť, že promptné ceny alebo ceny na platforme OPCOM-PCCB možno považovať za vhodné referenčné ceny na posúdenie možnej prítomnosti hospodárskej výhody nad úrovňou trhových cien.

([53]) Pozri judikatúru v poznámke pod čiarou č. 39, body 69 až 89.
([54]) Rozhodnutie Komisie 2014/456/EÚ zo 4. februára 2014 o štátnej pomoci č. SA.21817 (C 3/07) (ex NN 66/06), ktorú poskytlo Španielsko Španielske sadzby za elektrickú energiu: odberatelia (Ú. v. EÚ L 205, 12.7.2014, s. 25), odôvodnenia 113 až 120.
([55]) Spojené veci T-80/06 a T-182/09, *Budapesti Erömü/Európska komisia*, body 104 – 114.

(108) Komisia sa teda vzdala použitia priemerných cien na platforme OPCOM ako referenčných cien na porovnanie zmluvných cien spoločnosti Hidroelectrica, na ktorých zakladala svoje pochybnosti vyjadrené v príslušných rozhodnutiach o začatí konania v súvislosti s prítomnosťou hospodárskej výhody v desiatich zmluvách s obchodníkmi s elektrickou energiou a dvoch zmluvách s výrobcami elektród. Vyšetrovanie ukázalo, že obchodovanie na platformách ako OPCOM s kratším trvaním a za štandardných podmienok, na „dennom trhu" i s trvaním „jeden rok alebo menej", prípadne s cieľom poskytovať doplnkové alebo vyvažujúce služby prevádzkovateľovi elektrickej siete, nemožno považovať za primeranú alternatívu k skúmaným individuálnym zmluvám so spoločnosťou Hidroelectrica za osobitných okolností rumunského trhu v sledovanom období. Predmetné zmluvy sa uzatvárali priamo s cieľom vyhovieť osobitným potrebám dodávok kupujúceho a predajcu s pružnosťou, ktorá nie je dostupná v iných segmentoch trhu. Preto je na preukázanie prítomnosti hospodárskej výhody nad úrovňou trhových podmienok nutné preskúmať aj podmienky existujúce v iných segmentoch trhu jestvujúcich v Rumunsku v roku 2007 a neskôr, a to aj v prípade, že neboli identifikované v rozhodnutiach o začatí konania.

(109) Pokiaľ ide o regulovaný trh, na ktorý spoločnosť Hidroelectrica v predmetnom čase dodávala približne jednu pätinu svojej výroby (odôvodnenie 31), porovnanie s regulovanými cenami účtovanými každý rok spoločnosťou Hidroelectrica založené na oprávnených nákladoch a miere návratnosti stanovenými regulátorom elektrickej energie ANRE preukazuje, že všetky vyšetrované zmluvné ceny boli medzi rokmi 2007 a 2010 trvale a výrazne vyššie ako regulované ceny (odôvodnenie 26 a príloha 1). Pre spoločnosť Hidroelectrica bolo teda hospodársky racionálne naďalej dodávať energiu všetkým údajným príjemcom v tomto konaní po roku 2007, lebo predmetné zmluvy boli lukratívnejšie ako zmluvy uzatvárané na regulovaných trhoch. Na základe porovnania s teoretickou alternatívou zvýšenia množstva dodávaného na regulovaný trh spoločnosť Hidroelectrica v každom prípade nemohla ľubovoľne zmeniť svoje dodávky elektrickej energie z vyšetrovaných zmlúv na regulovaný trh, lebo množstvo dodávané na regulovaný trh stanovoval *ex ante* orgán ANRE.

(110) To isté platí *mutatis mutandis* pre obchodné podmienky na vyvažujúcom a dennom trhu. Vzhľadom na charakter výroby spoločnosti Hidroelectrica, ktorá je čiastočne založená na regulovateľných dodávkach elektrickej energie a nízkych hraničných nákladoch, možno tvrdiť, že spoločnosť Hidroelectrica mohla príležitostne dosiahnuť vyššie príjmy presunom svojich dodávok elektrickej energie z vyšetrovaných zmlúv na denné a vyvažujúce trhy, pričom by sa zamerala najmä na dodávanie elektrickej energie v čase špičky, keď ceny výrazne stúpajú. Z rôznych dôvodov však trhové podmienky a ceny prevažujúce v týchto segmentoch trhu nemožno považovať za zodpovedajúce trhovým podmienkam, s ktorými by bolo možné porovnať vyšetrované zmluvy s cieľom zistiť, či poskytli kupujúcim hospodársku výhodu.

(111) Po prvé, je zrejmé, že spoločnosť Hidroelectrica dodávala medzi rokmi 2007 a 2010 elektrickú energiu aj na tieto segmenty trhu, hoci v obmedzenom rozsahu – rádovo menej než 10 % svojho odbytu (odôvodnenie 31). Podstatná otázka je, či tieto trhy mohli predstavovať platnú alternatívu pre racionálny subjekt, ktorý by konal na mieste spoločnosti Hidroelectrica a chcel by určiť cieľ pre 63 % svojho odbytu – odbytu, ktorý spoločnosť Hidroelectrica dosiahla na základe dvojstranných zmlúv medzi rokmi 2007 a 2010.

(112) Obchodovanie na týchto segmentoch trhu zahŕňalo rôzne aspekty, ktoré znemožňujú stanoviť trhové podmienky platné pre celý rumunský trh alebo pre dlhodobé zmluvy spoločnosti Hidroelectrica. Vyvažujúce alebo doplnkové služby poskytujú výrobcovia elektrickej energie prevádzkovateľom prenosových sústav na základe nepredvídateľného dopytu a vzorcov dopytu jednotlivých kupujúcich. Denná dodávka takisto znamená, že ceny a množstvá nemožno predvídať zo dňa na deň. Inými slovami, skúmané dlhodobé zmluvy, aj keby sa nebral ohľad na ich zmluvné ustanovenia a keby sa predpokladalo, že by ich bolo možné rozdeliť na sériu po sebe nasledujúcich zmlúv, ktoré možno preskúmať v každom roku, nemožno porovnať so sériou 365 jednodenných zmlúv za rovnaké obdobie. Žiadny z týchto alternatívnych segmentov trhu by neposkytol predvídateľnosť a stabilitu príjmu, ktoré požaduje spoločnosť Hidroelectrica alebo ktoré by zodpovedali povahe jej výroby a jej investičnému plánu (odôvodnenia 13 – 15).

(113) A napokon, celkové objemy obchodované každý rok od roku 2007 do roku 2010 medzi všetkými rumunskými dodávateľmi a príslušnými kupujúcimi na dennom i vyvažujúcom trhu boli dohromady vždy nižšie ako ročný objem dodávaný podľa vyšetrovaných zmlúv (pozri odôvodnenia 30, 31 a 38). Žiadny zo segmentov trhu nemal v tomto období potrebnú kapacitu ani likviditu na absorbovanie objemov predaja, ktorý prebiehal podľa vyšetrovaných zmlúv. Inými slovami, dokonca aj pri nerealistickom predpoklade, že spoločnosť Hidroelectrica by mohla nahradiť všetkých rumunských výrobcov a predajcov na jednom alebo oboch týchto segmentoch trhu, stále by

musela hľadať ďalších kupujúcich pre dané objemy. Podmienky a ceny uplatňované na týchto pomerne špecifických segmentoch trhu sa preto bez ohľadu na svoju výšku nemohli použiť ako referenčná cena na spoľahlivé a objektívne porovnanie s cenami spoločnosti Hidroelectrica na základe dlhodobých zmlúv.

(114) Vzhľadom na základné charakteristiky zmlúv z hľadiska pružnosti dodávky, dlhého trvania a zmluvného množstva, ako aj na osobitné okolnosti rumunského trhu vo vyšetrovanom období, boli najvhodnejšie porovnávacie parametre dostupné na stanovenie možnej prítomnosti hospodárskej výhody nad prevládajúcou úrovňou trhových podmienok v Rumunsku ceny dohodnuté veľkými odberateľmi, ktorí uzavreli individuálne zmluvy priamo za podmienok, ktoré neboli nemenné ani vopred stanovené. Preto je správne analyzovať, či skúmané zmluvy zodpovedali cenám iných predajcov na rumunskom trhu s priamo uzatváranými zmluvami. Súbor údajov opísaný v odôvodneniach 35 – 38 týkajúci sa platných priamo uzatváraných dvojstranných zmlúv z rovnakého obdobia ako vyšetrované zmluvy predstavuje v tomto prípade pre Komisiu najvhodnejší základ na porovnanie zmluvných cien účtovaných obchodníkom s elektrickou energiou a spoločnostiam Alro, Electrocarbon a Elsid. Komisia preto porovnala tieto ceny s cenami vyplývajúcimi zo súboru údajov za obdobie od 1. januára 2007 do konca roka 2010.

— Zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal

(115) Pokiaľ ide o dve zmluvy uzavreté v rokoch 2009 a 2010 spoločnosťou Hidroelectrica so spoločnosťou ArcelorMittal na trhu OPCOM-PCCB, Komisia sa nedomnieva, že ceny z paralelných ponúk dvoch obchodníkov dostupných na trhu OPCOM-PCCB uvedené v príslušnom rozhodnutí o začatí konania predstavujú primeranú referenčnú cenu, a to z týchto dôvodov:

— pokiaľ ide o zmluvu z roku 2009, ani jedna z dvoch paralelných ponúk na platforme OPCOM nebola v skutočnosti platná. Spoločnosť Energy Holding stiahla svoju paralelnú ponuku na rovnaké obdobie, množstvo a podmienky dodávky ešte pred dražbou ponuky spoločnosti ArcelorMittal ([56]). Druhá ponuka od spoločnosti Petprod nebola prijateľná na účely referenčného porovnávania, lebo sa týkala iba polovice množstva, ktorého nákup ponúkla spoločnosť ArcelorMittal,

— pokiaľ ide o zmluvu z roku 2010, finančné údaje o dvoch obchodníkoch s paralelnými ponukami ukázali, že by neboli schopní zniesť straty, ak by nedokázali znova predať veľké množstvo elektrickej energie, ktoré plánovali kúpiť od spoločnosti Hidroelectrica: skutočným zámerom týchto dvoch obchodníkov v roku 2010 bolo znova predať elektrickú energiu spoločnosti ArcelorMittal za vyššiu cenu. Obe ponuky boli v podstate stiahnuté ihneď po tom, ako spoločnosť Hidroelectrica 29. decembra 2010 prijala ponuku spoločnosti ArcelorMittal, čo potvrdzuje, že títo obchodníci nepočítali s predajom týchto množstiev klientom iným ako spoločnosti ArcelorMittal ([57]).

(116) Keďže nie sú k dispozícii plne porovnateľné zmluvy, priemerné ceny na trhu OPCOM-PCCB nie sú platnou referenčnou cenou pre dve zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal, lebo objem obchodovanej energie na platforme OPCOM bol obmedzený a druhy skutočne vykonaných transakcií neboli porovnateľné.

(117) Bez ohľadu na predbežné názory vyjadrené v rozhodnutiach o začatí konania a vzhľadom na veľké množstvá elektrickej energie zakúpenej spoločnosťou ArcelorMittal, skutočnosť, že spoločnosť ArcelorMittal bola spoľahlivým a finančne stabilným klientom spoločnosti Hidroelectrica, a skutočnosť, že ani jedna z dvoch paralelných ponúk obchodníkov ani priemerné ceny na trhu OPCOM-PCCB nepredstavovali platné porovnávacie parametre pre dve zmluvy so spoločnosťou ArcelorMittal, sa Komisia domnieva, že najlepším ukazovateľom referenčnej ceny na účely porovnania by bola cena použitá v iných zmluvách identifikovaných v súbore údajov. Vzhľadom na pripomienky prijaté v reakcii na rozhodnutie o začatí konania preto Komisia upravila svoju analýzu a skúmala ceny v týchto dvoch zmluvách so spoločnosťou ArcelorMittal na základe rovnakého súboru údajov, aký použila na porovnanie dlhodobých zmlúv.

([56]) Ponuku spoločnosti ArcelorMittal vydražila spoločnosť Hidroelectrica 23. decembra 2009, kým spoločnosť Energy Holding stiahla svoju ponuku 22. decembra 2009.

([57]) Dve paralelné ponuky spoločností Arelco a Petroped boli stiahnuté 20., resp. 30. decembra 2010.

— Ekonometrická analýza dlhodobých zmluvných cien vykonaná Komisiou

(118) Na dobre fungujúcich trhoch s elektrickou energiou s dostatočnou likviditou a nástrojmi, ktoré umožňujú predpovedať ceny budúcich dodávok, sú promptné ceny dobrým ukazovateľom alebo približným odhadom trhových cien a možno ich použiť ako referenčné ceny na posúdenie cenových úrovní v konkrétnych zmluvách. Vzhľadom na pomerne vysoký podiel dopytu, ktorý sa v roku 2009 v Rumunsku stále uspokojoval prostredníctvom regulovaných taríf, obmedzenú likviditu obchodných platforiem OPCOM v období rokov 2007 – 2010 a skutočnosť, že burzy s energiami riadené spoločnosťou OPCOM boli určené ako relevantný protimonopolný trh, na ktorom dochádza k zneužívaniu dominantného postavenia, je však v tejto veci správne použiť iné vhodné referenčné ceny na posúdenie možnej prítomnosti hospodárskej výhody nad úrovňou trhových cien.

(119) Komisia preto použila súbor údajov poskytnutý rumunskými orgánmi, ktorý považovala za najlepší dostupný zdroj dôkazov o trhových podmienkach v Rumunsku. Súbor údajov obsahuje dostatočné informácie na to, aby Komisia mohla analyzovať podmienky na rumunskom trhu s elektrickou energiou vo vyšetrovanom časovom období, ako je uvedené v odôvodneniach 36 a 37. Na základe toho súboru údajov Komisia vykonala ekonometrickú analýzu na odhadnutie referenčnej ceny na základe zmlúv o dodávke elektrickej energie z rovnakého obdobia ako vyšetrované zmluvy spoločnosti Hidroelectrica za celé vyšetrované obdobie. Použitie hospodárskych modelov na kvantifikovanie možných výhod nad úrovňou trhových podmienok je v súlade s precedensom v zložitom trhovom prostredí (odôvodnenie 104), napríklad v takom, aké bolo v Rumunsku od roku 2007 (odôvodnenia 24 – 38 a 107). Úplný a podrobný technický opis ekonometrickej analýzy a jej výsledkov sa nachádza v prílohe II.

(120) S cieľom overiť v neprítomnosti presného referenčného kritéria na stanovenie „trhových podmienok", či zmluvy obsahovali ceny nad trhovou úrovňou, sa ako približný parameter odhadli referenčné trhové ceny za konzervatívnych predpokladov, konkrétne s prihliadnutím na významné odchýlky smerom nadol od odhadovanej trhovej ceny. Na základe tohto konzervatívneho prístupu Komisia vykonala porovnanie medzi cenami v zmluvách spoločnosti Hidroelectrica a ročnou referenčnou trhovou cenou medzi rokmi 2007 a 2010. Porovnanie sa vykonalo na ročnom základe, lebo predajné ceny sa napriek príslušných ustanoveniam v zmluvách upravovali každý rok ([58]).

(121) Analýza ukázala, že len traja údajní príjemcovia získali ceny nižšie ako rozsah, v ktorom by sa mohli považovať za zodpovedajúce referenčnej trhovej cene:

— spoločnosti Electrocarbon a Elsid mali zmluvné ceny nižšie ako referenčná trhová cena pre zodpovedajúci rok v každom roku medzi rokmi 2007 a 2010,

— v prípade spoločnosti Luxten-Lighting je tento rozdiel vyšší ako referenčná cena len v rokoch 2008 a 2009.

(122) Analýza ukázala, že ceny použité spoločnosťou Hidroelectrica v deviatich zmluvách z rokov 2007 až 2010, konkrétne so spoločnosťami Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal a Alro, boli v plnom súlade s referenčnou trhovou cenou. V prípade zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting sa ceny použité v rokoch 2007 a 2010 výrazne nelíšia od cien pre iné priamo uzatvárané zmluvy uzavreté na rumunskom trhu.

(123) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že na základe zmlúv so spoločnosťami Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal a Alro počas celého vyšetrovaného obdobia, ako aj zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2007 a 2010, nebola poskytnutá žiadna neoprávnená hospodárstva výhoda nad úrovňou trhových podmienok.

(124) Empirická analýza zároveň identifikovala tri zmluvy, v ktorých ceny neboli v súlade s referenčnou cenou, a to zmluvu medzi spoločnosťou Hidroelectrica a spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 a 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010.

(125) Rozhodnutie spoločnosti Hidroelectrica zachovať tri zmluvy so spoločnosťami Elsid, Electrocarbon a Luxten-Lighting preto nemožno považovať za rozhodnutie racionálneho trhového subjektu, lebo zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 a 2009 a so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 obsahujú ceny, ktoré sú, zdá sa, pod úrovňou trhových podmienok pri konzervatívnych predpokladoch (príloha II). Zmluvy spoločnosti Hidroelectrica teda poskytli neoprávnenú hospodársku výhodu spoločnosti Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnostiam Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010.

([58]) Pozri prílohu I k tomuto rozhodnutiu.

(126) Z toho vyplýva, že zmluvy spoločnosti Hidroelectrica so spoločnosťou Luxten-Lighting v roku 2008 a 2009 a so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 zrejme zvýhodnili kupujúcich tým, že im poskytli neoprávnenú hospodársku výhodu nad úrovňou normálnych trhových podmienok, a teda nemožno vylúčiť možnosť, že zmluvy zahŕňali štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

(127) Vzhľadom na zistenia z ekonometrickej analýzy Komisie opísanej v odôvodnení 120 je preto nutné ďalej analyzovať, či bola v súvislosti so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid splnená jedna z ďalších kumulatívnych podmienok existencie štátnej pomoci.

7.3. **Štátne prostriedky a pripísateľnosť štátu**

(128) Keďže spoločnosť Hidroelectrica je z 80 % vlastnená štátom a keďže potenciálny pokles tržieb z predaja znižuje množstvo prostriedkov dostupných Rumunsku ako akcionárovi, Komisia môže dospieť k záveru, že tržby alebo ich pokles v dôsledku predaja elektrickej energie podľa troch zmlúv so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 zahŕňajú štátne prostriedky v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

(129) Rovnaký záver však nevyhnutne nemusí platiť v súvislosti s pripísateľnosťou obchodných rozhodnutí spoločnosti Hidroelectrica v súvislosti s cenami a tržbami z predaja získanými prostredníctvom troch zmlúv so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid po 1. januári 2007 Rumunskému štátu. Samotná skutočnosť, že ceny na základe vyšetrovaných zmlúv účtovala spoločnosť Hidroelectrica, verejný podnik väčšinovo kontrolovaný Rumunským štátom, nie je dostatočným dôvodom na záver, že tieto rozhodnutia boli pripísateľné Rumunskému štátu.

(130) Všetky tri zmluvy boli platné k 1. januáru 2007 (odôvodnenie 19, príloha I). Komisia nie je oprávnená posúdiť, či uzavretie troch predmetných zmlúv v rokoch 2002 a 2004 a prípadných úprav v období pred pristúpením Rumunska k EÚ bolo pripísateľné Rumunskému štátu, ani posúdiť situáciu na trhu, v akej boli zmluvy pred príslušným dátumom uzavreté alebo upravené (odôvodnenie 101). Rozhodnutia spoločnosti Hidroelectrica, ktoré je Komisia oprávnená posúdiť, sú teda tieto:

— výslovné alebo tiché rozhodnutie zachovať po 1. januári 2007 v platnosti zmluvy o predaji uzavreté pred pristúpením Rumunska k EÚ a

— všetky rozhodnutia výrazne upraviť zmluvné podmienky po pristúpení Rumunska k EÚ, najmä rozhodnutia upraviť zmluvné ceny.

(131) V tejto súvislosti ani v prípade, že by Rumunský štát bol v pozícii riadiť politiku spoločnosti Hidroelectrica a uplatňovať dominantný vplyv na jej rozhodnutia, nemožno automaticky predpokladať, že zachovaním zmlúv so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 a úpravou zmluvných cien skutočne uplatňoval túto kontrolu.

(132) Podľa príslušnej judikatúry ([59]) je nutné preskúmať, či možno tvrdiť, že rumunské orgány boli nejakým spôsobom zapojené do zachovania platných zmlúv a úpravy zmluvných cien, ako aj pravdepodobnosť, že do týchto rozhodnutí neboli zapojené. Na tieto účely možno pripísateľnosť rozhodnutí v súvislosti s vyšetrovanými zmluvami Rumunskému štátu odvodiť zo súboru ukazovateľov vyplývajúcich z okolností a súvislostí, v ktorých spoločnosť Hidroelectrica dodávala elektrickú energiu spoločnosti Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnostiam Electrocarbon a Elsid po roku 2007.

(133) Na základe príslušnej judikatúry môže byť zachovanie troch v tom čase platných zmlúv a úpravy zmluvných cien po roku 2007 pripísateľné Rumunsku, najmä i) ak spoločnosť Hidroelectrica nemohla rozhodnúť o týchto záležitostiach bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci alebo ii) ak spoločnosť Hidroelectrica musela zohľadniť smernice vydané vládnym alebo medziministerským orgánom. Zohľadniť sa takisto musí aj iii) to, či

([59]) Rozsudok vo veci *Francúzsko/Komisia* (*Stardust Marine*), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 51 až 58.

bola spoločnosť Hidroelectrica integrovaná do štruktúr verejnej správy; iv) charakter jej činností a ich vykonávanie na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými subjektmi; v) právne postavenie spoločnosti Hidroelectrica (v tom zmysle, či podlieha verejnému právu, alebo všeobecnému právu obchodných spoločností); vi) intenzita dohľadu orgánov verejnej moci nad jej riadením alebo vii) akýkoľvek iný ukazovateľ zapojenia orgánov verejnej moci do zachovania zmlúv a úpravy zmluvných cien alebo nepravdepodobnosť ich nezapojenia, a to aj so zreteľom na viii) kompas rozhodnutí prijatých spoločnosťou Hidroelectrica, ich obsah alebo podmienky, ktoré obsahujú. ([60])

(134) Hidroelectrica je spoločnosť, ktorá sa riadi bežným právom obchodných spoločností a nie je integrovaná do štruktúr verejnej správy. Členovia predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica môžu kombinovať funkcie s pozíciami vo vláde (odôvodnenie 12). To môže znamenať, že členovia predstavenstva boli vybraní hlavne z dôvodu svojej blízkosti k vláde a nie na základe svojich obchodných skúseností alebo spôsobilosti. Hoci existujú náznaky, že spoločnosť Hidroelectrica je povinná brať do úvahy smernice vydané vládnymi alebo medziministerskými orgánmi, nie sú k dispozícii žiadne informácie o tom, že také smernice boli vydané na účely zachovania platnosti troch predmetných zmlúv a zvýšenia zmluvných cien. Neexistujú najmä žiadne informácie o tom, že by valné zhromaždenie alebo predstavenstvo spoločnosti Hidroelectrica zohrávalo akúkoľvek úlohu v rozhodnutiach súvisiacich so zmluvami o komerčnej dodávke elektrickej energie (ich zachovaním) a/alebo s úpravou cien uplatňovaných podľa týchto zmlúv (odôvodnenie 12). Ako konštatovali viaceré zainteresované strany, podľa stanov spoločnosti Hidroelectrica a rumunského práva obchodných spoločností výkonný riaditeľ riadi spoločnosť, zastupuje ju v jej každodennom podnikaní a prijíma nezávislé rozhodnutia o záležitostiach, ktoré nie sú vyhradené pre valné zhromaždenie akcionárov a predstavenstvo. Rumunské orgány zdôraznili, že členovia predstavenstva musia prijímať rozhodnutia v záujme spoločnosti.

(135) Ministerské nariadenie 445/2009, ktoré Komisia spomenula v rozhodnutiach o začatí konania (odôvodnenie 44), nemalo žiadny vplyv na podmienky troch predmetných zmlúv. Podľa článku 1 ods. 2 tohto nariadenia boli v tom čase platné dvojstranné zmluvy oslobodené od pravidla, podľa ktorého boli predstavitelia ministerstva hospodárstva, obchodu a podnikateľského prostredia a členovia predstavenstiev štátom vlastnených spoločností pôsobiacich v oblasti elektrickej energie povinní od 31. marca 2010 zabezpečiť, aby sa s objemom elektrickej energie určenej pre veľkoobchodný trh obchodovalo výlučne na platforme OPCOM. Ako je uvedené v odôvodnení 101, právomoc skúmať predmetné zmluvy z hľadiska pravidiel štátnej pomoci EÚ platí od pristúpenia Rumunska k EÚ, teda tri roky pred lehotou stanovenou v ministerskom nariadení č. 445/2009 a viac než dva roky pred prijatím nariadenia. Z toho vyplýva, že v čase, od ktorého sa tieto zmluvy mohli stať predmetom preskúmania podľa pravidiel EÚ, žiadne také pravidlo nejestvovalo. Maloobchodné zmluvy medzi spoločnosťou Hidroelectrica a spoločnosťami Elsid a Electrocarbon – platné pred 31. marcom 2010 – by navyše neboli zahrnuté, aj keby opatrenie platilo aj pre zmluvy, ktoré existovali v čase nadobudnutia účinnosti nariadenia, lebo sa týkalo len (budúceho) veľkoobchodného predaja.

(136) Navyše, hoci ministerské nariadenie 445/2009 nasvedčuje určitému stupňu vplyvu štátu na obchodnú politiku výrobcov elektrickej energie vlastnených štátom, jeho cieľ je hlavne regulačný, konkrétne zvýšiť transparentnosť transakcií energie na veľkoobchodnom trhu a zabezpečiť väčšie objemy a likviditu na obchodných platformách spravovaných spoločnosťou OPCOM. Ministerské nariadenie sa vzťahuje na všetkých výrobcov vlastnených štátom, nielen na spoločnosť Hidroelectrica. Z podmienok a cieľov ministerského nariadenia 445/2009 teda nemožno vyvodiť, že Rumunský štát uplatňoval kontrolu nad každou transakciou, zmluvou či úpravou zmluvy týkajúcou sa dodávok elektrickej energie výrobcami elektrickej energie vlastnenými štátom, ktorí predstavujú veľkú väčšinu výrobcov na rumunskom trhu, najmä dodávok spoločnosťou Hidroelectrica. Inými slovami, podľa nariadenia je nepravdepodobné, že Rumunský štát sa podieľal na bežnej každodennej obchodnej činnosti, zmluvách o predaji, ich úpravách, rokovaniach o cenách atď. v súvislosti s tromi vyšetrovanými zmluvami.

(137) S výnimkou dodávky elektrickej energie na regulovanom trhu (odôvodnenia 25 – 26) vykonáva spoločnosť Hidroelectrica svoju činnosť dodávok elektrickej energie na otvorených trhoch s dobrovoľnými kupujúcimi prostredníctvom hospodárskej súťaže s inými súkromnými či verejnými dodávateľmi. Konkrétne platí, že so značným objemom elektrickej energie, ktorý bol výrazne nad úrovňou celkového množstva dodávok spoločnosti Hidroelectrica podľa všetkých vyšetrovaných zmlúv, sa obchodovalo prostredníctvom dvojstranných individuálnych zmlúv na rumunskom trhu, na ktorom súťaží množstvo ďalších dodávateľov (odôvodnenia 30 a 38). Skúmané zmluvy spoločnosti Hidroelectrica, a najmä tri individuálne dlhodobé zmluvy so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid, ktoré boli zachované po 1. januári 2007, teda nie sú abnormálne ani výnimočné, čo by nasvedčovalo osobitnému záujmu štátu na ich zachovaní.

([60]) Pozri poznámku pod čiarou č. 59.

(138) Zmluvy so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid boli navyše zachované a znova uzavreté s príjemcami spoločnosti Hidroelectrica až po začiatku insolvenčného konania v roku 2012, čo nasvedčuje tomu, že tieto zmluvy boli stále zaujímavé pre dočasné nové vedenie spoločnosti Hidroelectrica aj po uplynutí značného času od pristúpenia Rumunska k Európskej únii v roku 2007 a od ich uzavretia a úprav, najmä pokiaľ ide o ceny. Podobne spoločnosť Hidroelectrica požadovala vyššie ceny nad úrovňou zmluvných cien a oznámila spoločnostiam Electrocarbon a Elsid prerušenie dodávok, aby ich donútila prijať ďalšie zvýšenie cien v roku 2010 (odôvodnenie 22), a teda sa správala ako predajca snažiaci sa maximalizovať príjmy a nie ako poskytovateľ pomoci.

(139) Navyše platí, že Rumunský štát ani nie je v pozícii podieľať sa na obchodných zmluvách dodávateľov elektrickej energie vlastnených štátom v záujme konkrétnych a významných priemyselných kupujúcich. Pred pristúpením Rumunska k EÚ sa napríklad v internom oznámení z 2. februára 2006, ktoré podpísal štátny tajomník ministerstva hospodárstva a obchodu a schválil predseda vlády, navrhovalo zavedenie osobitného preferenčného zaobchádzania s desiatimi najväčšími energeticky náročnými používateľmi v Rumunsku (vrátane výrobcov hliníka alebo ocele, ktorých dodávateľom bola spoločnosť Hidroelectrica alebo Nuclearelectrica). Pokiaľ ide konkrétne o zmluvu so spoločnosťou ArcelorMittal, rozhodnutie predstavenstva spoločnosti Hidroelectrica č. 13/2009 zo 16. decembra 2009 splnomocnilo výkonného riaditeľa spoločnosti Hidroelectrica „*rokovať o pokračujúcej zmluve o predaji elektrickej energie za najlepších podmienok pre spoločnosť Hidroelectrica*“. Predstavenstvo to vykonalo schválením hlavných podmienok zmlúv z rokov 2009 a 2010 so spoločnosťou ArcelorMittal. Predstavenstvo spoločnosti Hidroelectrica schválilo aj dodatok č. 17 z roku 2009 k zmluve so spoločnosťou Alro (vložením vzorca LME do výpočtu zmluvnej ceny).

(140) Podobne sa v memorande z 3. februára 2011 vydanom dvomi generálnymi riaditeľmi spoločností Nuclearelectrica a CE Hunedoara, ktoré podobne ako spoločnosť Hidroelectrica vlastní štát, požadovalo, aby ministerstvo hospodárstva a obchodu schválilo uzavretie zmluvy o veľkoobchodnom predaji elektrickej energie medzi spoločnosťou Nuclearelectrica ako predajcom a spoločnosťou CE Hunedoara ako kupujúcim. Táto transakcia si vyžadovala výnimku z ustanovení nariadenia 445/2009, podľa ktorých sa každá veľkoobchodná transakcia s elektrickou energiou zahŕňajúca štátny podnik smie uskutočniť jedine na platforme OPCOM. O túto výnimku sa žiadalo vzhľadom na to, že získaná elektrická energia by uspokojila „*potreby elektrickej energie viacerých priemyselných odberateľov národného významu v roku 2011*“. Toto memorandum plne podporil minister hospodárstva a obchodu.

(141) Z toho vyplýva, že existujú určité nepriame dôkazy, ktoré neumožňujú úplne vylúčiť zapojenie Rumunského štátu do uzatvárania alebo významných úprav zmlúv spoločnosti Hidroelectrica s veľkými energeticky náročnými priemyselnými kupujúcimi.

(142) Komisia ďalej dospela k záveru, že ďalšie zmluvy o predaji, ktoré spoločnosť Hidroelectrica uzavrela s ďalšími dvoma spoločnosťami vlastnenými štátom Electrocentrale Deva a Termoelectrica v rokoch 2008 a 2009, boli pripísateľné Rumunskému štátu. Tento záver vychádzal najmä z priamych dôkazov založených na tom, že iné dve spoločnosti vlastnené štátom žiadali schválenie zmlúv od ministra zodpovedného aj za štátom vlastnenú spoločnosť Hidroelectrica ako spôsobu (krížového) financovania ich vtedajších operácií a operácií štátom vlastnených baní, ktoré im dodávali uhlie, zo sociálnych a iných neobchodných dôvodov ([61]).

(143) Faktory, na základe ktorých môže byť možné (alebo nemožné vylúčiť), že Rumunský štát sa podieľal na viacerých zmluvách spoločnosti Hidroelectrica s veľkými priemyselnými kupujúcimi národného významu pre rumunské hospodárstvo a s inými predajcami vlastnenými štátom, však nemožno použiť na extrapoláciu v tom zmysle, že všetky obchodné zmluvy spoločnosti Hidroelectrica a konkrétne zmluvy so spoločnosťami Elsid a Electrocarbon a s obchodníkmi s elektrickou energiou možno považovať za pripísateľné Rumunskému štátu. Na rozdiel od spoločností Electrocentrale Deva a Termoelectrica boli spoločnosti Elsid a Electrocarbon a obchodníci s elektrickou energiou v súkromnom vlastníctve a žiadneho z nich nemožno považovať za veľkého priemyselného kupujúceho národného významu pre rumunské hospodárstvo. Dôkazy dostupné počas vyšetrovania predovšetkým nepoukazujú na žiadny osobitný záujem alebo zapojenie Rumunského štátu do nabádania spoločnosti Hidroelectrica, aby uzavrela, prípadne po pristúpení Rumunska zachovala zmluvy so spoločnosťami Elsid a Electrocarbon a s obchodníkmi s elektrickou energiou.

([61]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/1877 z 20. apríla 2015 o tarifách účtovaných rumunskou spoločnosťou S.C. Hidroelectrica SA spoločnosti S.C. Termoelectrica SA a spoločnosti S.C. Electrocentrale Deva SA – SA.33475 (12/C), (Ú. v. EÚ L 275, 20.10.2015, s. 46), odôvodnenia 96 – 100.

(144) Navyše, pokiaľ ide o zmluvy so spoločnosťami Elsid, Electrocarbon a Luxten-Lighting, ktoré boli osobitne opísané v predchádzajúcom oddiele 7.1, na základe viacerých skutočností je nepravdepodobné, že rozhodnutie zachovať tieto zmluvy a upraviť ceny v zmluvách so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 a 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 by mohlo byť pripísateľné rumunským orgánom.

(145) Konkrétne platí, že skutočné ceny podľa troch zmlúv sa každý rok nepretržite zvyšovali. Medzi rokmi 2007 a 2010 sa ceny účtované spoločnostiam Elsid, Electrocarbon a Luxten-Lighting zvýšili o 44,5 %, 44,5 %, resp. 41,4 %. Nárast cien znižuje absolútnu hodnotu poskytnutej pomoci. Tieto zmeny zmlúv, ktoré znižujú domnelú výšku údajnej štátnej pomoci, vždy iniciovala spoločnosť Hidroelectrica a boli v jej prospech. Stratégia zameraná na zníženie výšky pomoci poskytovanej príjemcom sa zdá v rozpore s účelom poskytovania pomoci alebo je prinajmenšom príliš sofistikovaná na to, aby bola pravdepodobná. A navyše, na rozdiel od spoločností Alro a ArcelorMittal nemožno spoločnosti Elsid, Electrocarbon a Luxten-Lighting považovať za priemyselných odberateľov národného významu: na ilustráciu, ich ročné nákupy elektrickej energie od spoločnosti Hidroelectrica na účely spotreby boli nižšie ako jedna desatina nákupov spoločnosti Alro (príloha I). Je teda nepravdepodobné, že by rozhodnutia o znížení výšky pomoci výrazným zvýšením zmluvných cien mohli byť pripísané nie obchodnému rozhodnutiu spoločnosti Hidroelectrica, ale rozhodnutiu Rumunského štátu s cieľom poskytnúť pomoc údajným príjemcom.

(146) Nepravdepodobnosť toho, že štát by sa podieľal na rafinovanom znižovaní výšky pomoci, je zjavná aj v súvislosti so zmluvami so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid. Konkrétne je nepravdepodobné, že by spoločnosť Hidroelectrica konala podľa pokynov štátu, keď v roku 2010 žiadala o zvýšenie cien nad úroveň zmluvných cien, pričom hrozila prerušením dodávky elektrickej energie a vec riešila na súde (odôvodnenie 22), lebo požadované zvýšenie cien spôsobilo zníženie domnelej výšky pomoci a prerušenie dodávky mohlo ohroziť výrobné činnosti kupujúcich. Toto správanie, teda nedodržanie zmluvnej ceny, ktorá údajne predstavovala pomoc, hrozby prerušením dodávky a obhajovanie zvýšenia ceny na súde, nie je správanie typické pre poskytovateľa pomoci, ale skôr pre spoločnosť snažiacu sa maximalizovať príjmy, ktorá bráni svoje obchodné záujmy a nezaujímajú ju neobchodné ciele sledované podľa pokynov od štátu.

(147) Čo sa týka spoločnosti Luxten-Lighting, neexistuje žiadny zjavný dôvod pre verejnú politiku, ako napríklad nízke ceny pre koncových používateľov, ktorý by odôvodňoval predaj obchodníkovi, ktorý môže predávať jedine maloobchodne za vyššie ceny, ako keby spoločnosť Hidroelectrica sama maloobchodne predala rovnakú elektrickú energiu. Spoločnosť Alro napríklad predtým, ako jej od roku 2005 začala spoločnosť Hidroelectrica maloobchodne dodávať elektrickú energiu, nakupovala elektrickú energiu od obchodníka Energy Holding, ktorý ju nakupoval veľkoobchodne od spoločnosti Hidroelectrica. Spoločnosť Alro sa správala racionálne, keď začala odoberať elektrickú energiu priamo od spoločnosti Hidroelectrica, a teda ušetrila obchodné rozpätie, ak jej dodávateľ nepridával hodnotu veľkoobchodnej dodávke od spoločnosti Hidroelectrica. V rovnakom duchu je pomerne nepravdepodobné, že by Rumunský štát nabádal spoločnosť Hidroelectrica, aby zachovala zmluvu so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 a 2009, lebo ak by spoločnosť Luxten-Lighting nepridala hodnotu svojmu maloobchodnému predaju priemyselným používateľom alebo iným kupujúcim, títo by získali nižšie ceny, ak by uzavreli zmluvu priamo so spoločnosťou Hidroelectrica. Spoločnosť Luxten-Lighting navyše jednostranne vypovedala svoju zmluvu so spoločnosťou Hidroelectrica v novembri 2011, teda ešte predtým, ako Komisia začala konanie – toto správanie nezodpovedá správaniu príjemcu štátnej pomoci.

(148) Na základe všetkých týchto úvah nemožno stanoviť, že zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 sú pripísateľné Rumunsku.

(149) Keďže v troch zmluvách so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 nie je prítomný základný prvok existencie štátnej pomoci, teda pripísateľnosť Rumunsku, nie je nutné analyzovať, či sú splnené ďalšie kumulatívne podmienky uplatnenia tohto ustanovenia, napríklad potenciálny vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.

(150) Vzhľadom na uvedené skutočnosti teda tri skúmané zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 – 2009 a spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v rokoch 2007 – 2010 nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

8. **ZÁVER**

(151) Zmluvy, ktorých sa týka toto rozhodnutie, nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zmluvy uzavreté medzi spoločnosťou Hidroelectrica a spoločnosťami ArcelorMittal, Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid ani zmluva so spoločnosťou Alro nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli 12. júna 2015

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

PRÍLOHA I

PREHĽAD ZMLÚV

SA.33451 PREDAJCOVIA ELEKTRICKEJ ENERGIE	Dátum uzavretia a zmluvné obdobie (počiatočné obdobie/po predĺžení obdobia)	Dátum skončenia platnosti	Množstvo	Cena (RON/MWh)
Alpiq RomEnergie	3. apríla 2008 Počiatočné obdobie: 5 rokov Predĺženie (2009): o ďalších 5 rokov (do roku 2018)	20. júla 2012	— 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Alpiq RomIndustries	29. novembra 2004 Počiatočné obdobie: 10 rokov Predĺženie (2009): o ďalších 5 rokov (do konca roku 2019)	20. júla 2012	Počiatočné množstvo: 1 GWh — 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Financing Team Romania (EFT)	25. marca 2004 Počiatočné obdobie: 7 rokov Predĺženie (2010): o ďalších 5 rokov (do konca roku 2015)	18. júla 2012	Počiatočné množstvo (2006): […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Electrica	*Zmluva 111*: 17. augusta 2010 *Zmluva 112*: 14. septembra 2010	Zmluva 111 31. júla 2011 Zmluva 112 31.12. 2010	Zmluva 111 […] GWh od septembra 2010 do 31. júla 2011 Zmluva 112 […] GWh od októbra do decembra 2010	Zmluva 111 — 2010: […] Zmluva 112 — 2010: […]
Electromagnetica	21. apríla 2004 Počiatočné obdobie: 10 rokov	30. apríla 2014	Počiatočné množstvo: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Holding	14. januára 2004 Počiatočné obdobie: 10 rokov	24. júla 2012	Počiatočné množstvo: 3 692 GWh — 2007: […] GWh — 1. polovica roka 2008: […] GWh — 2. polovica roka 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
EURO-PEC	3. marca 2004 Počiatočné obdobie: 10 rokov	26. júna 2012	Počiatočné množstvo: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]

SA.33451 PREDAJCOVIA ELEKTRICKEJ ENERGIE	Dátum uzavretia a zmluvné obdobie (počiatočné obdobie/po predĺžení obdobia)	Dátum skončenia platnosti	Množstvo	Cena (RON/MWh)
Luxten-Lighting	2. marca 2004 Počiatočné obdobie: 10 rokov	December 2011	Počiatočné množstvo: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33581 VÝROBCOVIA ELEKTRÓD	Dátum uzavretia a zmluvné obdobie (počiatočné obdobie/po predĺžení obdobia)	Dátum skončenia platnosti	Množstvo	Cena (RON/MWh)
Electrocarbon	28. marca 2003 Počiatočné obdobie: 5 rokov Predĺženie (2004): o ďalších 5 rokov (do 31. marca 2013)	31. marca 2013	Počiatočné množstvo: 800 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
ELSID	18. decembra 2002 Počiatočné obdobie: 5 rokov Predĺženie (2004): o ďalších 5 rokov (do 31. marca 2013)	31. marca 2013	Počiatočné množstvo: 280 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33624 Alro	Dátum uzavretia a zmluvné obdobie (počiatočné obdobie/po predĺžení obdobia, ak sa uplatňuje)	Dátum skončenia platnosti	Množstvo	Cena (RON/MWh)
Alro	8. septembra 2005 Počiatočné obdobie: 7 rokov Predĺženie (2010): o ďalších 5 rokov (do 31. januára 2018)	Trvá do konca roka 2018	Počiatočné množstvo: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33623 ARCELORMITTAL GALAȚI	Dátum uzavretia a zmluvné obdobie (počiatočné obdobie/po predĺžení obdobia, ak sa uplatňuje)	Dátum skončenia platnosti	Množstvo	Cena (RON/MWh)
ArcelorMittal	23. decembra 2009 Obdobie: 1 rok 22. decembra 2010 Obdobie: 1 rok	31. decembra 2010 6. januára 2012	[…] GWh […] GWh	2010: […] 2011: […]

PRÍLOHA II

POSÚDENIE ÚDAJNEJ HOSPODÁRSKEJ VÝHODY – EKONOMETRICKÁ ANALÝZA

Odôvodnenie a opis ekonometrickej analýzy

Účelom ekonometrickej analýzy, ktorú vykonala Komisia, je vytvoriť referenčné ceny pre zmluvy. Tieto ceny sú výsledkom regresnej analýzy vykonanej na prvkoch zmlúv v súbore údajov. V prvom kroku regresná analýza umožní vytvorenie referenčných cien na základe charakteristických čŕt zmlúv v súbore údajov („predpovede v rámci vzorky“). V druhom kroku sa výsledky regresnej analýzy použijú na predpovedanie referenčnej ceny pre vyšetrované zmluvy, pričom sa vezmú do úvahy charakteristické črty zmlúv („predpovede zo vzorky“). V regresnej analýze sa rozdiely v cenách medzi zmluvami v súbore údajov vysvetľujú prostredníctvom týchto charakteristík: nakúpené množstvo, totožnosť dodávateľa a fiktívne ročné údaje. Premenné „trvanie zmluvy“ a „odberový profil kupujúceho“ nie sú zahrnuté, lebo nie sú štatisticky významné.

Ekonometrická analýza vychádza zo zásady, že existuje množstvo faktorov ovplyvňujúcich ceny, napríklad množstvá. Bolo by zavádzajúce porovnávať ceny rôznych zmlúv bez zohľadnenia týchto faktorov. Konkrétne platí, že hoci zmluvy v súbore údajov majú určité charakteristické črty spoločné s vyšetrovanými zmluvami (dvojstranné rokovanie, individuálne podmienky, množstvá nad 150 GWh ročne atď.), žiadna zmluva v súbore údajov sa netýka presne rovnakých množstiev ani nebola uzavretá na rovnaké obdobie alebo s rovnakým dátumom nadobudnutia účinnosti ako vyšetrované zmluvy – čo je faktor, ktorý môže byť príčinou rozdielov v cenách. Dve vyšetrované zmluvy sa napríklad týkajú dodávok […] GWh/rok (Alro 2007 – 2010) a […] GWh/rok (Energy Holding 2007 – 2008). Zmluva s najväčším množstvom v súbore spomedzi 114 údajov o zmluvných cenách získaných v období medzi rokmi 2007 a 2010 pritom neprekročila 1 400 GWh/rok. Je otázne, či samotné porovnanie cien v týchto zmluvách môže viesť k platnému záveru v súvislosti s tým, či ceny vo vyšetrovaných zmluvách zodpovedali trhovým cenám. Alternatívne možno dospieť k záveru, že tieto dve zmluvy jednoducho nemožno porovnať s inými zmluvami na trhu. Dôvodom tohto kvantitatívneho hodnotenia teda je, že ak sa vezme do úvahy niekoľko vonkajších faktorov, ceny v rôznych zmluvách budú porovnateľnejšie. Bez normalizácie by sa mohli zmysluplne porovnávať len úplne identické zmluvy.

Treba konštatovať, že toto empirické hodnotenie nie je zamerané na odhad príčinnej súvislosti medzi cenami a niektorými vonkajšími faktormi. Odhad príčinnej súvislosti medzi niektorými faktormi a cenami by si napríklad vyžadoval zohľadnenie rizika endogénnosti, teda rizika, že určitá kauzálna premenná (napr. množstvo) môže byť zasa ovplyvnená vysvetlenou premennou (napr. cenou) z dôvodu vynechaných premenných alebo simultánnej zaujatosti. Účelom kvantitatívneho hodnotenia je „normalizovať“ ceny rôznych zmlúv s cieľom zvýšiť ich vzájomnú porovnateľnosť. Táto normalizácia je potrebná v neprítomnosti dokonale identických zmlúv a charakteristických čŕt dodávky.

Regresná analýza odzrkadľuje hlavné prvky predmetných dvojstranných zmlúv:

— zahrnutie premennej množstva do regresie odzrkadľuje skutočnosť, že ceny sú vo všeobecnosti nižšie, ak sa nakupujú vyššie množstvá ([1]),

— zahrnutie totožnosti dodávateľa odzrkadľuje skutočnosť, že niektorí dodávatelia majú charakteristické črty, ktoré by im umožňovali stanovovať ceny odlišne od iných, pričom sa berie ohľad na to, že do súboru údajov sú zahrnuté zmluvné dodávky od prakticky všetkých dodávateľov elektrickej energie pôsobiacich v Rumunsku,

— zahrnutie fiktívnych ročných údajov odzrkadľuje časový rozmer a možné zmeny trhových podmienok medzi jednotlivými rokmi.

Pokiaľ ide o prvý krok empirickej analýzy, výsledky regresnej analýzy súboru zmlúv sú uvedené v tabuľke 1.

([1]) Na základe predbežného spracovania údajov boli vyradené štyri (nepodozrivé) zmluvy, ktoré zodpovedajú vnútroskupinovým predajom spoločnosti ALRO od roku 2007 do roku 2010, lebo pravdepodobne odzrkadľujú odlišné trhové podmienky ako tie, ktoré prevládali počas dvojstranných rokovaní o zmluvách medzi dodávateľom a nezávislým kupujúcim, čo je v tomto prípade kľúčovým faktorom.

Pokiaľ ide o druhý krok empirickej analýzy, Komisia určila referenčnú hodnotu pre každý rok a potom testovala pozíciu zmlúv vo vzťahu k tejto referenčnej hodnote s cieľom dospieť k záveru, či ceny účtované spoločnosťou Hidroelectrica boli nižšie alebo vyššie než modelová referenčná cena. Metodiku použitú na určenie referenčnej hodnoty podrobne opisujú nasledujúce kroky:

Po prvé, pre každú zmluvu v súbore údajov sa vypočítalo, do akej miery sa skutočná cena odchyľuje od svojej zodpovedajúcej referenčnej ceny vypočítanej na základe regresie a charakteristických čŕt zmluvy.

Po druhé, určila sa zmluva, ktorá sa najviac odchyľuje smerom nadol (most-downward-diverging – MDD). Bola to zmluva zo súboru údajov so zistenou cenou, ktorá sa najviac odchyľovala od svojej zodpovedajúcej referenčnej ceny (v absolútnom vyjadrení). Na výber zmluvy charakteru MDD existovali dôvody, a to veľmi konzervatívne, týkajúce sa rozsahu variácie pod stredovou odhadnutou hodnotou referenčnej ceny. Po prvé, ekonometrický model úplne nevysvetľuje zistenú cenu v súbore údajov a jednotný odhad referenčnej ceny bol poskytnutý s intervalom spoľahlivosti a mierou chybovosti vyššou alebo nižšou ako odhad. Po druhé, na reálnom trhu dochádza k odchýlkam od možnej jednotnej ceny. Zmluva charakteru MDD, ktorá pochádza zo zmluvy založenej na trhových podmienkach (pozri odôvodnenia 36 až 38), prináša kvantifikované informácie o možnom rozsahu týchto odchýlok a poskytuje trhový rozsah okolo vypočítanej referenčnej ceny.

Po tretie, cenový rozdiel vo vzťahu k zmluve charakteru MDD sa používa na oddelenie zmlúv pod referenčnou cenou od zmlúv nad referenčnou cenou:

— ak má zmluva zistenú cenu nižšiu ako jej zodpovedajúca referenčná cena a ak je cenový rozdiel tejto zmluvy vyšší ako cenový rozdiel zmluvy charakteru MDD, potom sa táto zmluva *prima facie* považuje za nezlučiteľnú s trhom,

— inak by sa mala zmluva považovať za zlučiteľnú s trhom.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené podrobné výsledky regresnej analýzy vzorky zmlúv zo súboru údajov. Regresia vysvetľuje 74 % odchýlky v údajoch, čo je pomerne dobrá zhoda. Odhady koeficientov uvedené v nasledujúcej tabuľke sa použili v druhej fáze na predpovedanie „referenčnej“ ceny pre vzorku vyšetrovaných zmlúv („predpovede zo vzorky“).

Výsledky ekonometrickej analýzy

Tabuľka 1

Regresná analýza ([1])

Závislá premenná: Priemerná cena	Koeficient	Št. chyba
Ročné množstvo (GWh)	– 0,01951**	0,007878
Rok 2008	22,58369***	4,781887
Rok 2009	30,73545***	5,471158
Rok 2010	21,32171***	5,695673
ALPIQ ROMENERGIE	– 2,34966	9,310078
ALPIQ ROMINDUSTRIES	– 5,47044	9,975876
ARCELORMITTAL GALATI	– 1,78779	14,62595
AXPO ENERGY RO	0,896041	10,40766
CE HUNEDOARA	38,02612***	11,41575
CE OLTENIA	27,86802***	9,458818
CEZ VANZARE	9,515878	11,40325
EFT RO	2,966594	18,83573
ELECTRICA	9,787691	11,04511
ELECTROMAGNETICA	– 9,19285	9,553932

Závislá premenná: Priemerná cena	Koeficient	Št. chyba
ENEL ENERGIE MUNTENIA	16,97181	12,529
ENERGY HOLDING	– 34,5329***	9,620757
ENERGY NETWORK	36,58137***	12,47443
EON ENERGIE	3,589147	12,43953
EURO-PEC	0,511251	9,50637
HIDROELECTRICA	– 30,3327	12,62379
NUCLEARELECTRICA	– 9,804	18,78678
OMV PETROM	6,482914	18,79837
RAAN	33,0402**	14,6577
RENOVATIO TRADING	29,5599	18,95553
TINMAR IND	0	(vynechané)
Konštanta	160,5678***	8,50624
Počet pozorovaní: 109 R-kvadrát = 0,7426 Upravený R-kvadrát = 0,6691		

Poznámka: Ceny sú v RON/MWh.
Zdroj: Regresná analýza Komisie založená na údajoch predložených rumunskými orgánmi.
([1]) Štandardné chyby sú uvedené v zátvorkách: *** znamená, že koeficient je štatisticky významný na hladine 1 %, ** znamená, že je štatisticky významný na hladine 5 %, a * znamená, že je štatisticky významný na hladine 10 %.

V nasledujúcich tabuľkách sa uvádzajú výsledky empirickej analýzy, ktorá využíva regresnú analýzu uvedenú v tabuľke 1, kde sa pre každý rok vyberá zmluva, ktorá sa najviac odchyľuje smerom nadol („MDD“) na základe rozdielu v cenových úrovniach (v RON/MWh) medzi odhadovanou cenou jednotlivých zmlúv a ich zodpovedajúcou zistenou cenou. V tabuľkách 2 – 4 sú uvedené rozdiely medzi zmluvnými cenami spoločnosti Hidroelectrica pre každý z rokov (t. j. 2007 – 2010) a „simulovanými“ referenčnými cenami všetkých vyšetrovaných zmlúv.

V roku 2007 mala zmluva charakteru MDD, čiže zmluva v nepodozrivom súbore údajov, ktorá vykazovala najvyšší rozdiel medzi zistenou cenou a zodpovedajúcou odhadovanou cenou, cenový rozdiel odhadovaný na […] RON/MWh. Dve zmluvy spoločnosti Hidroelectrica mali zistenú cenu nižšiu ako ich odhadovaná cena, pričom cenový rozdiel bol vyšší ako […] RON/MWh, a to konkrétne zmluvy so spoločnosťami *Electrocarbon* a *Elsid* so zisteným cenovým rozdielom približne […] RON/MWh (pozri tabuľku 2).

Tabuľka 2

Analýza zmlúv z roku 2007

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…]	

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	Áno
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

V roku 2008 bol odhadovaný cenový rozdiel oproti zmluve charakteru MDD […] RON/MWh, pričom tri zmluvy spoločnosti Hidroelectrica mali väčší cenový rozdiel, a to so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid so zisteným cenovým rozdielom približne […] RON/MWh pre spoločnosť Luxten-Lighting a […] RON/MWh pre spoločnosti Electrobarbon a Elsid (pozri tabuľku 3).

Tabuľka 3

Analýza zmlúv z roku 2008

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…]	
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

V roku 2009 bol odhadovaný cenový rozdiel oproti zmluve charakteru MDD […] RON/MWh, pričom tri zmluvy spoločnosti Hidroelectrica mali väčší cenový rozdiel, a to so spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid so zisteným cenovým rozdielom približne […] RON/MWh pre spoločnosť Luxten-Lighting a […] RON/MWh pre spoločnosti Electrobarbon a Elsid (pozri tabuľku 4).

Tabuľka 4

Analýza zmlúv z roku 2009

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…]	
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Áno
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

V roku 2010 bol odhadovaný cenový rozdiel oproti zmluve charakteru MDD […] RON/MWh, pričom dve zmluvy spoločnosti Hidroelectrica mali väčší cenový rozdiel, a to so spoločnosťami *Electrocarbon* a *Elsid* so zisteným cenovým rozdielom približne […] RON/MWh (pozri tabuľku 5).

Tabuľka 5

Analýza zmlúv z roku 2010

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
SILCOTUB SA ZALAU	Energy Network	[…]	214	[…]	
Vyšetrované zmluvy					
ArcelorMittal Galati	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	Áno
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	Áno

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (v absolútnom vyjadrení)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	Áno
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Áno
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

Analýza citlivosti

V prechádzajúcej empirickej analýze bola zmluva charakteru MDD vymedzená ako zmluva v súbore údajov, ktorá v danom roku vykazovala najvyšší cenový rozdiel v absolútnom vyjadrení (RON/MWh) medzi zistenou cenou a zodpovedajúcou odhadovanou cenou.

Na účely kontroly spoľahlivosti výsledkov sa vykonala analýza citlivosti. V rámci nej sa vykonala rovnaká analýza, ale zmluva charakteru MDD sa vymedzila ako zmluva, ktorá vykazovala najvyšší rozdiel medzi odhadovanou cenou a zodpovedajúcou zistenou cenou vyjadrený ako percento odhadovanej ceny. V analýze citlivosti bola zmluva charakteru MDD teraz vymedzená ako zmluva, ktorá vykazovala najvyšší rozdiel medzi odhadovanou cenou a zodpovedajúcou zistenou cenou vyjadrený ako percento odhadovanej ceny. Hoci táto analýza by nemala výrazne ovplyvniť výber zmluvy charakteru MDD, mohla by ovplyvniť vybrané zmluvy. Výsledky sú uvedené v tabuľkách 6 – 9. Potvrdzujú platnosť výsledkov z hlavnej analýzy.

Tabuľka 6

Analýza citlivosti zmlúv z roku 2007

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…] %	
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Áno

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	Áno
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

Tabuľka 7

Analýza citlivosti zmlúv z roku 2008

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…] %	
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	Nie
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

Tabuľka 8

Analýza citlivosti zmlúv z roku 2009

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…] %	
Vyšetrované zmluvy					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Áno

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Nie
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

Tabuľka 9

Analýza citlivosti zmlúv z roku 2010

Názov zákazníka	Názov dodávateľa	Zistená cena	Referenčná cena	Cenový rozdiel (ako percento)	V súlade s referenčnými ukazovateľmi
Zmluva charakteru MDD v súbore údajov					
ARCELORMITTAL GALAȚI	Electrica	[…]	182	[…] %	
Vyšetrované zmluvy					
ArcelorMittal Galați	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	Áno
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Áno
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	Áno
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Áno
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Áno
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	Áno
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	Áno
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	Áno
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Áno
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nie

Poznámka: Ceny sú zaokrúhlené nahor na najbližší RON/MWh.
Zdroj: Výpočty založené na regresnej analýze a na údajoch predložených rumunskými orgánmi.

Ceny elektrickej energie v zmluvách medzi spoločnosťou Hidroelectrica a spoločnosťami Luxten-Lighting, Electrocarbon a Elsid podľa výsledkov stále nezodpovedajú referenčnej cene. Percentuálne cenové rozdiely sú podstatne vyššie pre zmluvy so spoločnosťou Luxten-Lighting v rokoch 2008 a 2009 a so spoločnosťami Electrocarbon a Elsid v období 2007 – 2010. Okrem toho sa objavili ďalšie dve zmluvy, a to so spoločnosťou Alro v roku 2008 a spoločnosťou Energy Holding v roku 2009. Percentuálny cenový rozdiel je v oboch prípadoch veľmi blízky percentuálnemu cenovému rozdielu zmluvy charakteru MDD. Zistená cena v zmluve so spoločnosťou Alro v roku 2008 je o […] % nižšia ako príslušná odhadovaná cena, kým percentuálny cenový rozdiel oproti zmluve charakteru MDD bol […] % v roku 2008. Zistená cena v zmluve so spoločnosťou Energy Holding v roku 2009 je o […] % nižšia ako príslušná odhadovaná cena, kým percentuálny cenový rozdiel oproti zmluve charakteru MDD bol […] % v roku 2009. Celkovo možno obe zmluvy považovať za zodpovedajúce referenčnej cene.

Okrem hlavnej analýzy citlivosti vykonanej tak, že sa vymedzila hodnota MDD ako percentuálny rozdiel oproti referenčnej cene, ktorá potvrdila platnosť výsledkov, sa uskutočnili ďalšie testy citlivosti výsledkov získaných pri preferovanom vymedzení MDD v absolútnych hodnotách, a to takto:

— od absolútnej hodnoty MDD sa odpočítala náhodná prirážka 10 %. Upravená hodnota MDD nemá vplyv na záver o vyšetrovaných zmluvách z rokov 2008, 2009 a 2010. Pokiaľ ide o rok 2007, objavil sa rozdiel 2,5 RON/MWh pod úrovňou použitej ceny […] RON/MWh pre spoločnosť EFT (t. j. cena zodpovedajúca referenčnej cene by bola […] RON/MWh). Tento rozdiel, ktorý sa nezistil v prípade cien pre spoločnosť EFT v rokoch 2008, 2009 a 2010, sa považoval za zanedbateľný,

— podobne by sa použitím druhej odchýlky smerom nadol (2. DD) ako referenčnej ceny zachytili len dve ďalšie zmluvy (so spoločnosťami Luxten-Lighting a EFT) v roku 2007, to však neznamená, že akákoľvek iná vyšetrovaná zmluva by sa v analyzovanom období javila ako nižšia ako referenčné ceny alebo že by sa zmluva so spoločnosťou EFT javila ako nižšia ako referenčná cena v rokoch 2008, 2009 a 2010,

— použili sa regresné údaje z roku 2011, ktoré sa pôvodne netestovali. Hoci údaje uvedené v tabuľkách 2 až 5 sa mierne zmenili, kvalitatívne výsledky zostali nezmenené,

— vyšetrované zmluvné ceny, ktoré sa považovali za zodpovedajúce referenčnej cene, sa použili v regresnej analýze ako súbor údajov (vnútorná vzorka). Ani v tomto prípade sa záver o vyšetrovaných zmluvách nezmenil.

Z toho vyplýva, že tieto dodatočné testy citlivosti týkajúce sa hlavného prístupu potvrdzujú spoľahlivosť výsledkov ekonometrickej analýzy.